

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീകുരനാഥ ശ്രീവത്സചിഹ്നമിശ്ര അനുഗൃഹീതാഃ

॥ പഞ്ചസ്തവാഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

വിഷയസൂചി

1	ശ്രീവൈകുണ്ഠസ്തവഃ	2
2	അതിമാനുഷസ്തവഃ	20
3	സുന്ദരബാഹുസ്തവഃ	31
4	വരദരാജസ്തവഃ	55
5	ശ്രീസ്തവഃ	73

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ ശ്രീവൈകുണ്ഠസ്തവഃ ॥

ശ്രീവത്സചിഹ്നമീശ്വരഭ്യോ നമ ഉക്തിമധീമഹേ ।

യദുകുതയസ്ത്രയീകംഠോ യാന്തി മംഗലസൂത്രതാം ॥

യോ നിത്യമച്യുതപദാംബുജയുഗ്മരുക്മ -

വ്യാമോഹതസ്തദിതരാണി തുണായ മേനേ ।

അസ്മദ്ഗുരോർഭഗവതോഽസ്യ ദയൈകസിന്ധോഃ

രാമാനുജസ്യ ചരണൗ ശരണം പ്രപദ്യേ ॥ 1 ॥

1

ത്രൈവിദ്യവൃദ്ധജനമൂർധവിഭൂഷണം യത്

സമ്പച്ച സാന്ത്വികജനസ്യ യദേവ നിത്യം ।

യദ്വാ ശരൺയമശരൺയജനസ്യ പുൺയം

തത് സംശ്രയേമ വകുളാദരണാംഘ്രിയുഗ്മം ॥ 2 ॥

2

ഭക്തിപ്രഭാവദവദദ്ഭുതഭാവബന്ധ -

സന്ധുക്ഷിതപ്രണയസാരരസൗഘപൂർണ്ണഃ ।

വേദാർഥരത്നനിധിരച്യുതദിവ്യധാമ

ജീയാത് പരാങ്കുശപയോധിരസീമഭൂമാ ॥ 3 ॥

3

യൻമംഗളായ മഹതേ ജഗതാമുശന്തി

ത്രൈവിഷ്ടപാൻയപി പദാനി യദാശ്രയാണി ।

വന്ദാമഹേ സരസിജേക്ഷണമദ്വിതീയം

വേദാന്തവേദ്യമനിദബ്രഹ്മമം മഹസ്തത് ॥ 4 ॥

4

പീതാംബരം വരദശീതലഭൃഷ്ടിപാതം

ആജാനുലംബിഭുജായതകർണപാശം ।

തന്മേഘമേചകമുദഗ്രവിശാലവക്ഷഃ

ലക്ഷ്മീധരം കിമപി വന്തൂ മമാവിരന്തൂ || 5 ||

5

യത് തത്ത്വമക്ഷരമദ്യശ്ചമഗോത്രവർണം

അഗ്രാഹ്യമവ്യയമനീദൃശമദ്വിതീയം |

ഈശാനമസ്യ ജഗതോ യദണോരണീയഃ

തദ് വൈഷ്ണവം പദമുദാരമുദാഹരാമഃ || 6 ||

6

ആപ്തായമൂർധനി ച മൂർധനി ചോർധ്വപുംസാം

യദ് ധാമ വൈഷ്ണവമഭീക്ഷണതരം ചകാന്തി |

തന്മാദ്യശാമപി ച ഗോചരമേതി വാചോ

മന്യേ തദീയമിദമാശ്രിതവത്സലത്വം || 7 ||

7

ജാനനപീഠ കില മാമനപത്രപിഷ്കുഃ

വിഷ്ണോഃ പദപ്രണയിനീം ഗിരമാദ്രിയേഹം |

ന ശ്യാവലീഘമപി തീർഥമതീർഥമാഹുഃ

നോദന്യത്വാപി ച ശൂനാ കില ലജ്ജിതവ്യം || 8 ||

8

ദേവസ്യ ദൈത്യമനസ്യ ഗുണേഷ്ഠിയത്താ

സംഖ്യാ ച വാങ്മനസഗോചരമത്യഭൂതാം |

അപ്യേവമൺവപി ച തത്ര മമാർതിശാന്തൈ

കീടസ്യ തൃഷ്യത ഉദന്വതി വിപ്രുഷ്ഠാലം || 9 ||

9

പ്രേമാർദ്രവിഹ്വലഗിരഃ പുരുഷാഃ പുരാണാഃ

ത്വാം തുഷ്ടുവുർമധുരിപോ ! മധുരൈർവചോഭിഃ |

വാചോ വിധംബിതമിദം മമ നീചവാചഃ

ക്ഷാന്തിന്തൂ തേ സവിഷയാ മമ ദുർവചോഭിഃ || 10 ||

10

ആജ്ഞാ തവാത്രദവതീ വിദിതാ ത്രയീ സാ

താം ഹി പ്രമാണമുപജഗ്മുരതിന്ദ്രിയേർഥേ |

ആദാസഭൂയമഭിയാന്ത്യപരാണി ദോഷൈഃ

ഏഷാ തു ദോഷരഹിതാ മഹിതാ പുരാണീ || 11 ||

11

അന്തർഹിതോ നിധിരസി ത്വമശേഷപുംസാം

ലഭ്യോസി പുണ്യപുരുഷൈഃ ഇതരൈർദുരാപഃ |

തത്ര ത്രയീം സുകൃതിനഃ കൃതിനോധിജമുഃ

ബാഹ്യേഷു ബാഹ്യചരിതൈരിതരൈർനിപേതേ || 12 ||

12

ചിത്രം വിധേർവിലസിതം ത്വിദമാവിരസ്തി

ദുഷ്ടാത്മനാമയമഹോ ! കില ദുർവിപാകഃ |

യത് കേചിദത്രഭവതീം ശ്രുതിമാശ്രയന്തോ -

പ്രപൃഥ്വേ കുദൃഷ്ടിവിനിവിഷ്ടധിയോ വിനഷ്ടാഃ || 13 ||

13

ബാഹ്യാഃ കുദൃഷ്ടയ ഇതി ദ്വിതയേപ്യപാരം

ഘോരം തമഃ സമുപയന്തി നഹീക്ഷസേ താൻ |

ജഗ്ധസ്യ കാനനമുഗൈർമൃഗത്യുഷ്ണികേപ്ലോഃ

കാസാരസത്തുനിഹതസ്യ ച കോ വിശേഷഃ || 14 ||

14

ന്യായസ്മൃതിപ്രഭൃതിഭിർഭവതാ നിസൃഷ്ടൈഃ

വേദോപബൃംഹണവിധാവുചിതൈരുപായൈഃ |

ശ്രുത്യർഥമർഥമിവ ഭാനുകരൈർവിഭേജ്യഃ

ത്വദ്ഭക്തിഭാവിതവികൽമഷശേമുഷികാഃ || 15 ||

15

യേ തു ത്വദംഘ്രിസരസീരുഹഭക്തിഹീനാഃ

തേഷാമമീഭിരപി നൈവ യഥാർഥബോധഃ |

പിത്തഘ്നമഞ്ജനമനാപുഷി ജാതു നേത്രേ

നൈവ പ്രഭാഭിരപി ശംഖസിതത്വബുദ്ധിഃ || 16 ||

16

തത്ത്വാർഥതത്പരപരശ്ചതവേദവാക്യൈഃ

സാമർഥ്യതഃ സ്മൃതിഭിരപ്യഥ താദൃശീഭിഃ |

ത്വാമേവ തത്ത്വപരസാത്തീകസത്പുരാണൈഃ

ദൈവജ്ഞധീഭിരപി നിശ്ചിനുമഃ പരേശം || 17 ||

17

അന്യത്ര തു ക്വചന കേചിദിഹേശശബ്ദാത്

ലോകപ്രസിദ്ധിമുപഗമ്യ തമീശമാഹുഃ |

തൈശ്ച പ്രസിദ്ധിവിഭവസ്യ സമൂലതായൈ

ഗ്രാഹ്യാ ത്രയീ ത്വയി തു സാച്യുത ! സമ്മുഖീനാ || 18 ||

18

യഃ ഖൽവണോരണുതരോ മഹതോ മഹീയാൻ

ആത്മാ ജനസ്യ ജനകോ ജഗതശ്ച യോഭൂത് |

വേദാത്മകപ്രണവകാരണവർണ്ണവാച്യം

തം ത്വാം വയം തു പരമേശ്വരമാമനാമഃ || 19 ||

19

ആത്മേശ്വരോസി ന പരോസ്തി തവേശ്വരോന്യഃ

വിശ്വസ്യ ചാധിപതിരസ്യ പരായണം ച |

നാരായണാച്യുത ! പരസ്ത്വമിഹൈക ഏവ

ബ്രഹ്മാദയോപി ഭവദീക്ഷണലബ്ധസത്താഃ || 20 ||

20

നിത്യഃ സമാദ്യധികവർജ്ജിത ഊർജ്ജിതശ്രീഃ

നിത്യേക്ഷരേ ദിവി വസൻ പുരുഷഃ പുരാണഃ |

സത്ത്വപ്രവർത്തനകരോ ജഗത്ത്വോസ്യ മൂലം

നാൻയസ്ത്വദസ്തി ധരണീധര ! വേദവേദ്യഃ || 21 ||

21

യം ഭൂതഭവ്യഭവദീശമനീശമാഹുഃ

അന്തസ്സമുദ്രനിലയം യമനന്തരൂപം |

യസ്യ ത്രിലോകജനനീ മഹിഷീ ച ലക്ഷ്മീഃ

സാക്ഷാത് സ ഏവ പുരുഷോസി സഹസ്രമൂർധാ || 22 ||

22

സർവശ്രുതിഷ്വനുഗതം സ്ഥിരമപ്രകമ്പ്യം

നാരായണാഹ്യയധരം ത്വമിവാൻവദ്യം |

സൂക്തം തു പൗരുഷമശേഷജഗത്പവിത്രം
 ത്വാമുത്തമം പുരുഷമീശമുദാജഹാര || 23 || 23

ആനന്ദമൈശ്വരമവാങ്മനസാവഗാഹ്യം
 ആജ്ഞാസിഷുഃ ശതഗുണോത്തരിതക്രമേണ |
 സോഽയം തവൈവ നൃഷു ഹി ത്വമിഹാന്തരാത്മാ
 ത്വം പുണ്യരീകനയനഃ പുരുഷശ്ച പൗഷ്ഠഃ || 24 || 24

യൻമൂലകാരണമബുധ്യത സൃഷ്ടിവാക്യൈഃ
 ബ്രഹ്മേതി വാ സദിതി വാഽത്മഗിരാഽഥവാ തത് |
 നാരായണസ്ത്വിതി മഹോപനിഷദ് ബ്രവീതി
 സൗഖാലികീപ്രഭൃതയോഽപ്യനുജമുരേനാം || 25 || 25

ജ്യോതിഃ പരം പരമതത്ത്വമഥോ പരാത്മാ
 ബ്രഹ്മേതി ച ശ്രുതിഷു യത് പരവസ്ത്വധീതം |
 നാരായണസ്തദിതി തദ് വിശിനഷ്ടി കാചിദ്
 വിഷ്ണോഃ പദം പരമമിത്യപരാ ഗുണാതി || 26 || 26

സന്തീദ്യശഃ ശ്രുതിശിരസ്സു പരസ്സഹസ്രാഃ
 വാചസ്സവ പ്രഥയിതും പരമേശിതൃത്വം |
 കിഞ്ചേഹ ന വ്യജഗണഃ ക്രിമിധാതുഭേദം
 ക്രാമൻ ജഗന്തി നിഗിരൻ പുനരുദ്ഗിരംശ്ച || 27 || 27

രൂപശ്രീയാ പരമയാ പരമേണ ധാപ്താ
 ചിത്രൈശ്ച കൈശ്ചിദുചിതൈർഭവതശ്ചരിത്രൈഃ |
 ചിഹ്നൈരനിഹവപരൈരപരൈശ്ച കൈശ്ചിദ്
 നിശ്ചിൻവതേ ത്വയി വിപശ്ചിത ഇൗശിതൃത്വം || 28 || 28

യസ്യാഃ കടാക്ഷണമനുക്ഷണമീശ്വരാണാം
 ഐശ്വര്യഹേതുരിതി സർവജനീനമേതത് |

താം ശ്രീരിതി ത്വദുപസംശ്രയണാനിരാഹുഃ
 ത്വാം ഹി ശ്രീയഃ ശ്രീയമുദാഹുരുദാരവാചഃ || 29 || 29

മായാ ത്വയാ ഗുണമയീ കില യാ നിസൃഷ്ടാ
 സാ തേ വിഭോ ! കിമിവ നർമ ന നിർമിമീതേ |
 കൗതസ്സുതാഃ സ്ഥിരകുതർകവശേന കേചിത്
 സത്യാം ശ്രുതൗ ച ബധിരാസ്ത്വയി തൻമഹിജ്ഞാ || 30 || 30

യഃ സ്ഥാവരക്രിമിപതംഗമതംഗജാദി -
 ഷ്വന്യേഷു ജന്തുഷു സദൈവ വിജായമാനഃ |
 ത്വം നിത്യനിർമല നിരഞ്ജന നിർവികാര -
 കൽയാണസദ്ഗുണനിയേ ! സ ഇതീരിതസ്തൈഃ || 31 || 31

ത്വദ്യുഷ്ടിജുഷ്ടമിദമാവിരഭുദശേഷം
 നോ ചേത് കടാക്ഷയസി നൈവ ഭവേത് പ്രവൃത്തിഃ |
 സ്ഥാതും ച വാഛരതി ജഗത് തവ ദൃഷ്ടിപാതം
 തേന ശ്രുതൗ ജഗദിഷേ ഹി ജഗത് ത്വമേവ || 32 || 32

ഏവം ഭഗോ ! ഇഹ ഭവത്പരതന്ത്ര ഏവ
 ശബ്ദോപി രൂപവദമുഷ്യ ചരാചരസ്യ |
 ഐശ്വര്യമീദൃശമിദം ശ്രുതിഷ്ടാദിതം തേ
 പാപീയസാമയമഹോ ! ത്വയി മോഹഹേതുഃ || 33 || 33

യേ ത്വത്കടാക്ഷലവലക്ഷ്യമിവ ക്ഷണം തൈഃ
 ഐശ്വര്യമീദൃശമലഭ്യമലംഭി പുംഭിഃ |
 യത് ക്വേപി സഞ്ജഗരിരേ പരമേശിത്യത്വം
 തേഷാമപി ശ്രുതിഷ്ട തൻമഹിമപ്രസംഗാത് || 34 || 34

നിത്യേഷു വസ്തുഷു ഭവന്നിരപേക്ഷമേവ
 തത്തത്സ്യരൂപമിതി കേചിദിഹ ഭ്രമന്തഃ |

ഐശ്വര്യമത്ര തവ സാവധി സംഗിരന്തേ
ബ്രൂതേ ത്രയീ തു നിരൂപാധികചീശനം തേ || 35 || 35

ഇച്ഛാത ഏവ തവ വിശ്വപദാർഥസത്താ
നിത്യം പ്രിയാസ്തവ തു കേചന തേ ഹി നിത്യാഃ |
നിത്യം ത്വദേകപരതന്ത്രനിജസ്വരൂപാഃ
ഭാവത്കമംഗളഗുണാ ഹി നിദർശനം നഃ || 36 || 36

വിശ്വസ്യ വിശ്വവിധകാരണമച്യുത ! ത്വം
കാർയം തദേതദഖിലം ചിദചിത്സ്വരൂപം |
ത്വം നിർവികാര ഇതി വേദശിരസ്സു ഘോഷോ
നിസ്സീമമേവ തവ ദർശയതീശിത്യുത്വം || 37 || 37

കിംസാധനഃ ക്വ നിവസൻ കിമുപാദദാനഃ
കസ്മൈ ഫലായ സുജതീശ ഇദം സമസ്തം |
ഇത്യാദ്യനിഷ്ഠിതകുതർകമതർകയനഃ
ത്വദ് വൈഭവം ശ്രുതിവിദോ വിദുരപ്രതർക്യം || 38 || 38

യത് സംവൃതം ദശഗുണോത്തരസപ്തതന്ത്രൈഃ
അണ്ഡം ചതുർദശജഗദ് ഭവധാത്യധാമ |
അണ്ഡാനി തത്സുസദൃശാനി പരശ്ശതാനി
ക്രീഡാവിധേസ്തവ പരിച്ഛദതാമഗച്ഛൻ || 39 || 39

ഇച്ഛാവിഹാരവിധയേ വിഹിതാൻയമൂനി
സ്വാത് ത്വദ്വിഭൂതിലവലേശകലായുതാംശഃ |
യാ വൈ ന ജാതു പരിണാമപദാസ്സദം സാ
കാലാതിഗാ തവ പരാ മഹതീ വിഭൂതിഃ || 40 || 40

യദ് വൈഷ്ണവം ഹി പരമം പദമാമനന്തി
ഖം വാ യദേവ പരമം തമസഃ പരസ്താത് |

തേജോമയം പരമസത്ത്വമയം ധ്രുവം യദ്
ആനന്ദകന്ദതിസുന്ദരമദ്ഭുതം യത് || 41 || 41

യദ് ബ്രഹ്മരുദ്രപുരുഹുതമുഖൈർഭുരാപം
നിത്യം നിവൃത്തിനിരതൈഃ സനകാദിഭിർവാ |
സായുജ്യമുജ്ജ്വലമുശന്തി യദാപരോക്ഷ്യം
യസ്മാത് പരം ന പദമഞ്ചിതമസ്തി കിഞ്ചിത് || 42 || 42

രൂപേണ സദ്ഗുണഗണൈഃ പരയാ സമുദ്ധ്യാ
ഭാവൈരുദാരമധുരൈരപി വാ മഹിളാ |
താദൃക് തദീദൃഗിദമിത്യുപവർണയന്ത്യാ
വാചോ യദീയവിഭവസ്യ തിരസ്കീയായൈ || 43 || 43

യദ് വ്യഭാസപക്ഷയവിനാശമുഖൈർവികാരൈഃ
ഏതൈരസംസ്കൃതമനസ്തമിതാസ്തിശബ്ദം |
യദ്ഗൗരവാത് ശ്രുതിഷു ഫൽഗു ഫലം ക്രിയാണാം
ആദിഷുമന്യദസുഖോത്തരമധ്രുവം ച || 44 || 44

നിഷ്കൽമഷൈർനിഹതജന്മജരാവികാരൈഃ
ഭൂയിഷ്ടഭക്തിവിഭവൈരഭവൈരവാപ്യം |
അന്യൈരധന്യപുരുഷൈർമനസാപ്യനാപ്യം
വൈകുണ്ഠനാമ തവ ധാമ തദാമനന്തി || 45 || 45

നിത്യാ തവാന്യനിരപേക്ഷമഹാമഹിളോ -
പ്രപ്യതാദൃശീ നിരവധിർനിയതാ വിഭൂതിഃ |
ഇതാനാദയോ ഗുണഗണാഃ സമതീരസീമാഃ
ലക്ഷ്മീഃ പ്രിയാ പരിജനാഃ പതഗേന്ദ്രമുഖ്യാഃ || 46 || 46

ഏകസ്യ യേഷു ഹി ഗുണസ്യ ലവായുതാംശഃ
സ്യാത് കസ്യചിത് സ ഖലു വാങ്മനസാതിഗശ്രീഃ |

യേ താദൃശോത്സവധയഃ സമതീതസംഖ്യാഃ
 ത്വത്സദ്ഗുണാസ്ത്വമസി തന്നിരപേക്ഷലക്ഷ്മീഃ || 47 || 47

സർവസ്യ ചൈവ ഗുണതോ ഹി വിലക്ഷണത്വം
 ഐശ്വര്യതശ്ച കില കശ്ചിദുദഞ്ചിതഃ സ്യാത് |
 തത് പ്രത്യുത ത്വയി വിഭോ ! വിഭവോ ഗുണാശ്ച
 സംബന്ധതസ്സവ ഭജന്തി ഹി മംഗളത്വം || 48 || 48

ദുരേ ഗുണാസ്സവ തു സത്തുരജസ്തമാംസി
 തേന ത്രയീ പ്രഥയതി ത്വയി നിർഗുണത്വം |
 നിത്യം ഹരേ ! നിഖിലസദ്ഗുണസാഗരം ഹി
 ത്യാമാമനന്തി പരമേശ്വരമീശ്വരാണാം || 49 || 49

ഇത്താനാത്മനസ്സവ തദേവ ഗുണം ഗുണന്തി
 തേജോമയസ്യ ഹി മണേർഗുണ ഏവ തേജഃ |
 തേനൈവ വിശ്വമപരോക്ഷമുദീക്ഷസേ ത്വം
 രക്ഷാ ത്വദീക്ഷണത ഏവ യതോഽഖിലസ്യ || 50 || 50

ത്രയുദ്യതാ തവ യുവത്വമുഖൈർഗുണൗഘൈഃ
 ആനന്ദമേധിതമിയാനിതി സന്നിയന്തും |
 തേ യേ ശതം ത്വിതി പരമ്പരയാ പ്രവൃത്താ
 നൈവൈഷ വാങ്മനസഗോചര ഇത്യുദാഹ || 51 || 51

ഏവം തയാ ചതുരയാ തവ യൗവനാദ്യാഃ
 സർവേ ഗുണാഃ സഹ സമസ്തവിഭൂതിഭിശ്ച |
 പ്രവ്യാഹൃതാഃ സുരവധീനവധീരയന്തോ
 വാചാമഗോചരമഹാമഹിമാന ഏവ || 52 || 52

സംവർതവർതി നിഖിലം നിരഭിജ്ഞൈജ്ഞം
 ചിത്രേ ച കർമ്മണി യഥാർഹമഹോ ! നിയച്ഛൻ |

- സദ്യഃ ക്രിമിദ്രുഹിണഭേദമഭേദമേതദ്
ആവിശ്ചകർമ്മ സകുദീക്ഷണദീക്ഷണേന || 53 || 53
- അസ്തം യദുദ്യദുപചായുപചായി ചൈവം
ഈശം ദരിദ്രമ ജംഗമമപ്യനിംഗം |
വിശ്വം വിചിത്രമവിലക്ഷണവീക്ഷണേന
വിക്ഷോഭയസ്യനവധിർബത ശക്തിരൈശീ || 54 || 54
- രൂപപ്രകാരപരിണാമകൃതവ്യവസ്ഥം
വിശ്വം വിപര്യസിതുമന്യദസച്ച കർതും |
ക്ഷാമ്യൻ സ്വഭാവനിയമം കിമുദീക്ഷസേ ത്വം
സ്വാതന്ത്ര്യമൈശ്വര്യമപര്യന്യായോജ്യമാഹുഃ || 55 || 55
- സംവർതസംഭൃതകരസ്യ സഹസ്രരശ്മേഃ
ഉസ്രം തമിസ്രയദജസ്രവിഹാരി ഹാരി |
നിത്യാനുകൂലമനുകൂലനൃണാം പരേഷാം
ഉദ്യേജനം ച തവ തേജ ഉദാഹരന്തി || 56 || 56
- നൈവ ഹൃവാപ്യമനവാപ്ലമിഹാസ്തി യസ്യ
സത്താപി തസ്യ തവ വീക്ഷണതഃ പ്രജാനാം |
സമ്പത് തു കിമ്പുനരിതോ ന വദാൻയമന്യം
മന്യേ ത്യമേവ ഖലു മന്ദിരമിന്ദിരായാഃ || 57 || 57
- പാപൈരനാദിഭവസംഭവവാസനോത്ഥൈഃ
ദുഃഖേഷു യഃ ഖലു മിമക്ഷതി ഹന്ത ! ജന്തുഃ |
തം കേവലം നു കൃപയൈവ സമുദ്ധരിഷ്യൻ
തദുഷ്ടതസ്യ നനു നിഷ്കൃതിമാത്മ ശാസ്ത്രൈഃ || 58 || 58
- ശാസ്ത്രൈരനാദിനിധനൈഃ സ്മൃതിഭിസ്ത്വദീയ -
ദിവ്യാവതാരചരിതൈഃ ശുഭയാ ച ദൃഷ്ട്വാ |

നിഃശ്രേയസം യദുപകൽപയസി പ്രജാനാം
സാ ത്വത്കൃപാജലധിതൽലജവൽഗിതശ്രീഃ || 59 || 59

ഹൈ ഹന്ത ! ജന്തുഷു നിരന്തരസന്തതാത്മാ
പാപ്മാ ഹി നാമ വദ കോഽയമചിന്ത്യശക്തിഃ |
യസ്ത്വത്കൃപാജലധിമപ്യതിവേലവേലം
ഉൽലംഘയത്യകൃതഭാസുര ഭാഗധേയാൻ || 60 || 60

യദ് ബ്രഹ്മകൽപനിയുതാനുഭവേപ്യനാശ്യം
തത് കിൽബിഷം സൃജതി ജന്തുരിഹ ക്ഷണാർധേ |
ഏവം സദാ സകലജന്മസു സാപരാധം
ക്ഷാമ്യസ്യഹോ ! തദഭിസന്ധിവിരാമമാത്രാത് || 61 || 61

ക്ഷാന്തിസ്തവേയമിയതീ മഹതീ കഥം നു
മുഹ്യേദഹോ ! ത്വയി കൃതാഞ്ജലിപഞ്ജരേഷു |
ഇത്ഥം സ്വതോ നിഖിലജന്തുഷു നിർവിശേഷം
വാത്സൽയമുത്സുകജനേഷു കഥം ഗുണസ്തേ || 62 || 62

വിശ്വം ധിയൈവ വിരചയു നിചായു ഭൂയഃ
സഞ്ജഹ്രുഷഃ സതി സമാശ്രിതവത്സലത്വേ |
ആജഗ്മുഷസ്തവ ഗജോത്തമബ്ധംഹിതേന
പാദം പരാമദ്യശുഷോഽപി ച കാ മനീഷാ || 63 || 63

യഃ കശ്ചിദേവ യദി കിഞ്ചന ഹന്ത ! ജന്തുഃ
ഭവ്യോ ഭജേത ഭഗവന്തമനന്യചേതാഃ |
തം സോഽയമീദൃശ ഇയാനിതി വാപ്യജ്ഞാനൻ
ഹൈ ! വൈനതേയസമമപുരരീകരോഷി || 64 || 64

ത്വത്സാമ്യമേവ ഭജതാമഭിവാംഛസി ത്വം
തത്സാത്കൃതൈർവിഭവരൂപഗുണൈസ്ത്വദീയൈഃ |

മുക്തിം തതോ ഹി പരമം തവ സാമ്യമാഹുഃ
 ത്വദാസ്യമേവ വിദുഷാം പരമം മതം തത് || 65 || 65

തദ്വൈ തമാസ്സു കതമോഽയമഹോ ! സ്വഭാവഃ
 യാവാൻ യമാവിധഗുണോ ഭജതേ ഭവന്തം |
 താവാൻ തമാവിധഗുണസ്തദധീനവൃത്തിഃ
 സംശ്ലിഷ്യസി ത്വമിഹ തേന സമാനധർമാ || 66 || 66

നീലാഞ്ജനാദ്രിനിഭമുനസമായതാക്ഷം
 ആജാനുജൈത്രഭുജമായതകർണ്ണപാശം |
 ശ്രീവത്സലക്ഷണമുദാരഗഭീരനാഭിം
 പശ്യേമ ദേവ ! ശരദഃ ശതമീദൃശം ത്വാം || 67 || 67

അംഭോരുഹാക്ഷമരവിന്ദനിഭാംഘ്രിയുഗ്മം
 ആതാമ്രതാമരസരമൃകരാഗ്രകാന്തി |
 ഭൃംഗാലകം ഭ്രമരവിഭ്രമകായകാന്തി
 പീതാംബരം വപുരദസ്സു വയം സ്തവാമ || 68 || 68

ഭൂവിഭ്രമേണ മൃദുശീതവിലോകിതേന
 മന്ദസ്ഥിതേന മധുരാക്ഷരയാ ച വാചാ |
 പ്രേമപ്രകർഷപിശുനേന വികാസിനാ ച
 സംഭാവയിഷ്യസി കദാ മുഖപങ്കജേന || 69 || 69

വജ്രാങ്കുശധ്വജസരോരുഹശംഖചക്ര -
 മത്സീസുധാകലശകൽപകകൽപിതാങ്കം |
 ത്വത്പാദപദ്മയുഗളം വിഗളത്പ്രഭാദ്ഭിഃ
 ഭൂയോദ്ഭിഷേക്ഷ്യതി കദാ നു ശിരോ മദീയം || 70 || 70

ത്രൈവിക്രമക്രമകൃതാക്രമണത്രിലോകം
 ഉത്തംസമുത്തമമനുത്തമഭക്തിഭാജാം |

നിത്യം ധനം മമ കദാ ഹി മദുത്തമാംഗം
അംഗീകരിഷ്യതി ചിരം തവ പാദപദ്മം || 71 || 71

ഉന്നിദ്രപത്രശതപത്രസഗോത്രമന്ത -
ർലേഖാരവിന്ദഭിന്നന്ദമിന്ദ്രിയാണാം |
മൻമൂർധ്നി ഹന്ത ! കരപൽലവതൽലജം തേ
കുർവൻ കദാ കൃതമനോരഥയിഷ്യസേ മാം || 72 || 72

ആംഗീ നിസർഗനിയതാ ത്യയി ഹന്ത കാന്തിഃ
നിത്യം തവാലമിയമേവ തമാപി ചാൻയാ |
വൈഭൂഷണീ ഭവതി കാന്തിരലന്തരാം സാ
ഹൈ പുഷ്പലൈവ നിഖിലാപി ഭവദ്വിഭൂതിഃ || 73 || 73

ശ്രീവത്സകൗസ്തുഭകിരീടലലാടികാഭിഃ
കേയൂരഹാരകടകോത്തമകംഠികാഭിഃ |
ഉദാമദാമമണിനുപൂരനീവിബന്ധൈഃ
ഭാന്തം ഭവന്തമനിമേഷമുദീക്ഷിഷീയ || 74 || 74

ഐന്ദീവരീ ക്വചിദപി ക്വചനാരവിന്ദീ
ചാന്ദ്രാതപീ ക്വചന ച ക്വചനാഥ ഹൈമീ |
കാന്തിസ്തവോഽപരഭാഗപരസ്പരശ്രീഃ
പാർയേത പാരണ്യയിതും കിമു ചക്ഷുഷോർമേ || 75 || 75

ത്വാം സേവിതം ജലജചക്രഗദാസിശാർങ്ഗൈഃ
താർക്ഷ്യേണ സൈന്യപതിനാപ്തനുചരൈസ്തമാപ്തൈഃ |
ദേവ്യാ ശ്രിയാ സഹ വസന്തമനന്തഭോഗേ
ഭുഞ്ജീയ സാഞ്ജലിരസങ്കുചിതാക്ഷിപക്ഷ്യാ || 76 || 76

കൈങ്കര്യനിത്യനിരതൈർഭവദേകഭോഗൈഃ
നിത്യൈരനുകുലണനവീനരസാർദ്രഭാവൈഃ |

നിത്യാഭിവാംശരിതപരസ്തരനീചഭാവൈഃ

മദ്ദൈവതൈഃ പരിജ്ഞൈസ്തവ സംഗസീയ || 77 ||

77

യത് കിഞ്ചിദുജ്ജ്വലമിദം യദുപാഖ്യയാഹുഃ

സൗന്ദര്യമ്യദിരിതി യന്മഹിമാംശലേശഃ |

നാമൈവ യാം ശ്രീയമുശന്തി യദീയധാമ

ത്യാമാമനന്തി യതമാ യതമാനസിദ്ധിഃ || 78 ||

78

യാ വൈ ത്യാപ്യുദധിമന്മനയതലഭ്യാ

യാന്തർഹിതേതി ജഗദുന്മമനോദ്യതോഭ്യഃ |

യാ ച പ്രതിക്ഷണമപൂർവരസാനുബന്ധൈഃ

ഭാവൈർഭവന്തമഭിനന്ദയതേ സദൈവ || 79 ||

79

രൂപശ്രീയാ ഗുണഗണൈർവിഭവേന ധാമ്നാ

ഭാവൈരുദാരമധുരൈശ്ചതുരൈശ്ചരിത്രൈഃ |

നിത്യം തവൈവ സദ്യശീം ശ്രീയമീശ്വരീം താം

ത്യാം ചാഞ്ചിതഃ പരിചരേയമുദീർണഭാവഃ || 80 ||

80

യാ ബിഭ്രതീ സ്ഥിരചരാന്തകമേവ വിശ്വം

വിശ്വംഭരാ പരമയാ ക്ഷമയാ ക്ഷമാ ച |

താം മാതരം ച പിതരം ച ഭവന്തമസ്യ

വ്യുച്ഛന്തു രാത്രയ ഇമാ വരിവസ്യതോ മേ || 81 ||

81

ഭാവൈരുദാരമധുരൈർവിവിധൈർവിലാസൈഃ

ഭൂവിഭ്രമന്വിതകടാക്ഷനിരീക്ഷണൈശ്ച |

യാ ത്വന്മയീ ത്വമപി യന്മയ ഏവ സാ മാം

നീലാ നിതാന്തമുരരീകുരുതാമുദാരാ || 82 ||

82

ഭാവൈരനുക്ഷണമപൂർവരസാനുവിദ്ധൈഃ

അത്യദ്ഭുതൈരഭിനവൈരഭിനന്ദ്യ ദേവിഃ |

ഭൃത്യാൻ യഥോചിതപരിച്ഛദിനോ യഥാർഹം
സംഭാവയന്തമദിതോ ഭഗവൻ ! ഭവേയം || 83 || 83

ഹാ ഹന്ത ഹന്ത ! ഹതകോന്തി വലോന്തി ധിങ്മാം
മുഹ്യന്നഹോ ! അഹമിദം കിമുവാച വാചാ |
ത്യാമംഗ ! മംഗളഗുണാസ്പദമസ്തഹേയം
ആഃ ! സ്മർതുമേവ കഥമർഹതി മാദ്യഗംഹഃ || 84 || 84

അംഹഃ പ്രസഹ്യ വിനിഗൃഹ്യ വിശോധ്യ ബുദ്ധിം
വ്യാപൂയ വിശ്വമശിവം ജനുഷ്ഠ്വനുബദ്ധം |
ആധായ സദ്ഗുണഗണാനപി നാഹമർഹഃ
ത്വത്പാദയോർയദഹമത്ര ചിരാനിമഗ്നഃ || 85 || 85

ജാനേഥിവാ കിമഹമംഗ ! യദേവ സംഗാദ്
അംഗീകരോഷി ന ഹി മംഗളമന്യദസ്മാത് |
തേന ത്വമേനമുരരീകുരുഷേ ജനം ചേദ്
നൈവാമുതോ ഭവതി യുക്തതമോ ഹി കശ്ചിത് || 86 || 86

യന്നാഭവാമ ഭവദീയകടാക്ഷലക്ഷം
സംസാരഗർഭതപരിവർത്തമത്വോഗമാമ |
ആഗാംസി യേ ഖലു സഹസ്രമജസ്രമേവ
ജൻമസ്വതൻമഹി കഥം ത ഇദ്വേനുകമ്പ്യാഃ || 87 || 87

സത്കർമ നൈവ കില കിഞ്ചന സഞ്ചിനോമി
വിദ്യാപ്യവദ്യരഹിതാ ന ച വിദ്യതേ മേ |
കിഞ്ച ത്വദഞ്ചിതപദാംബുജഭക്തിഹീനഃ
പാത്രം ഭവാമി ഭഗവൻ ! ഭവതോ ദയായാഃ || 88 || 88

കിം ഭൂയസാ പ്രലപിതേന യദേവ കിഞ്ചിത്
പാപാഹ്വമൽപമുരു വാ തദശേഷമേഷഃ |

ജാനൻ ന വാ ശതസഹസ്രപരാർധകൃത്യോ
യോക്താർഷമേനമഗതിം കൃപയാ ക്ഷമസ്വ || 89 || 89

ദേവ ! തുദീയചരണപ്രണയപ്രവീണ -
രാമാനുജാർയവിഷയീകൃതമപ്യഹോ ! മാം ।
ഭൂയഃ പ്രധർഷയതി വൈഷയികോ വിമോഹോ
മത്കർമണഃ കതരദത്ര സമാനസാരം || 90 || 90

ഗർഭേഷു നിർഭരനിപീഡനവിനദേഹഃ
ക്ഷോഭീയസോത്രിമഹതോപ്യവിലസ്യ ജനോഃ ।
ജൻമാന്തരാൺയനുവിചിന്ത്യ പരസ്സഹസ്രാ -
ൺയത്രാഹമപ്രതിവിധിർനിഹതശ്ചരാമി || 91 || 91

ഭൂയശ്ച ജൻമസമയേഷു സുദുർവചാനി
ദുഃഖാനി ദുഃഖമതിരിച്യ കിമപ്യജാനൻ ।
മൂഢോനൂഭൂയ പുനരേവ തു ബാലഭാവാത്
ദുഃഖോത്തരം നിജചരിത്രമമുത്ര സേവേ || 92 || 92

ഭൂയാംസി ഭൂയ ഉപയൻ വിവിധാനി ദുഃഖാ -
ന്യന്യച്ച ദുഃഖമനുഭൂയ സുഖഭ്രമേണ ।
ദുഃഖാനുബന്ധമപി ദുഃഖവിമിശ്രമൽപം
ക്ഷുഭ്രം ജുഗുപ്സിതസുഖം സുഖമിത്യുപാസേ || 93 || 93

ലോലദ്ഭിരിന്ദ്രിയഹയൈരപഥേഷു നീതഃ
ദുഷ്പാപദുർഭഗമനോരഥമധ്യമാനഃ ।
വിദ്യാധനാഭിജനജൻമമദേന കാമ -
ക്രോധാദിഭിശ്ച ഹതധീരന ശമം പ്രയാമി || 94 || 94

ലഭ്യേഷു ദുർലഭതരേഷ്യപി വാഘരിതേഷു
ജാതാ സഹസ്രഗുണതഃ പ്രതിലംഭന്യേപി ।

വിഘ്നൈർഹതേഷ്യപി ച തേഷു സമുല്പാതം
വർധിഷ്ഠുരേവ ന തു ശാമ്യതി ഹന്ത തൃഷ്ണാ || 95 || 95

ത്വത്കീർത്തനസ്തുതിനമസ്തുതിവേദനേഷു
ശ്രദ്ധാ ന ഭക്തിരപി ശക്തിരഥോ ന ചേച്ഛാ |
നൈവാനുതാപമതിരേഷ്യകൃതേഷു കിം നു
ഭൂയാനഹോ ! പരികരഃ പ്രതികുലപക്ഷേ || 96 || 96

ഏതേന വൈ സുവിദിതം ബത മാമകീനം
ദൗരാത്ഥ്യമപ്രതിവിധേയമപാരമീശഃ ! |
സമുർച്ഛതോഽപ്യപദമസ്മി യതസ്ത്വദീയ -
നിസ്സീമഭൂമകരുണാമൃതവീചിവായോഃ || 97 || 97

ഐശ്വര്യവീര്യകരുണാഗരിമക്ഷമാദ്യാഃ
സ്വാമിനകാരണസുഹൃത്തുമഥോ വിശേഷാത് |
സർവേ ഗുണാഃ സവിഷയാസ്തവ മാമപാര -
ഘോരാഘപൂർണമഗതിം നിഹതം സമേത്യ || 98 || 98

ത്വത്പാദസംശ്രയണഹേതുഷു സാധികാരാൻ
ഉദ്യുഞ്ജതശ്ചരിതകൃത്സ്നവിധിംശ്ച താംസ്താൻ |
ത്വം രക്ഷസിതി മഹിമാ ന തവാലമേഷ
മാം ചേദനീദ്യശമനന്യഗതിം ന രക്ഷേഃ || 99 || 99

യാ കർമ്മണാമധികൃതിര്യ ഇഹോദ്യമസ്തേ -
ഷ്യപ്യേഷ്യനുഷ്ഠിതിരശേഷമിദം ഹി പുംസാം |
ത്വാമന്തരേണ ന കഥഞ്ചന ശക്യമാപ്തം
ഏവം ച തേഷു മയി ചാസ്തി ന തേ വിശേഷഃ || 100 || 100

നിർബന്ധ ഏഷ യദി തേ യദശേഷവൈധ -
സംസേവിനോ വരദ ! രക്ഷസി നേതരാൻസ്തം |

തർഹി ത്വമേവ മയി ശക്ത്യധികാരവാംഛരാഃ

പ്രത്യുഹശാന്തിമിതരച്ച വിധേഹി വിശ്വാം || 101 ||

101

വ്യക്തീകുർവന്നിഗമശിരസാമർഥമന്തർനിഗൂഢം

ശ്രീവൈകുണ്ഠസ്തവമകൃത യഃ ശ്രേയസേ സജ്ജനാനാം |
കൂരാധീശം ഗുരുതരദയാദുഗ്ധസിന്ധും തമീഡേ

ശ്രീവത്സാങ്കം ശ്രുതിമതഗുരുച്ഛാത്രശീലൈകധാമ || 102 ||

102

|| ഇതി പഞ്ചസ്തവ്യാം ശ്രീവൈകുണ്ഠസ്തവഃ സമാപ്തഃ ||

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ അതിമാനുഷസ്തവഃ ॥

ശ്രീവത്സചിഹ്നമീശ്വരഭ്യോ നമ ഉക്തിമധീമഹേ ।
യദുകൃതയസ്ത്രയീകംഠോ യാന്തി മംഗലസൂത്രതാം ॥

അതിമാനുഷശീലവൃത്തവേഷഃ

അതിവൃത്താമരവിക്രമപ്രതാപൈഃ ।

അതിലംഘിതസർവലോകസാമ്യം

വരയേ വൈഷ്ണവവൈഭവാവതാരം ॥ 1 ॥

103

ശ്രേയഃ കിരന്തു കിരണാശ്ചരണാരവിന്ദ -

നിഷ്യന്ദാനമകരന്ദരസൗഘദേശ്യാഃ ।

തജ്ജാഃ ശ്രുതേർമധുന ഉത്സ ഇതി പ്രതീതാഃ

മംഗൾയരംഗനിലയസ്യ പരസ്യ ധാമ്നഃ ॥ 2 ॥

104

ശ്രീമത്പരാങ്കുശമുനീന്ദ്രമനോനിവാസാത്

തജ്ജാനുരാഗരസമജ്ജനമഞ്ജസാഽപ്യ ।

അദ്യാപ്യനാരതതദുത്ഥിതരാഗയോഗം

ശ്രീരംഗരാജചരണാംബുജമുനയാമഃ ॥ 3 ॥

105

വജ്രധ്വജാങ്കുശസുധാകലശാതപത്ര -

പങ്കേരുഹാങ്കപരികർമ്മപരീതമന്തഃ ।

ആപാദപങ്കജവിശുംഖലദീപ്രമൗലേഃ

ശ്രീരംഗിണശ്ചരണയോർയുഗമാശ്രയാമഃ ॥ 4 ॥

106

ശ്രീരംഗരാജചരണൗ പ്രണുഭോ യയോഃ ഖ -

ൽവേകസ്ത്രിവിക്രമവിധൗ വസുധാമശേഷാം ।

- വ്യക്രംസ്ത സാചലകുലാമപി വിപ്രകീർണ്ണ -
സ്ഥൂലാവലഗ്നസികതാമിവ നിർനതോച്ചം || 5 || 107
- ഇത്താനം ബലം വിപുലമീശനവീര്യശക്തി -
തേജാംസി ച ത്രിയുഗഭൂയമുപാഗതാനി |
പൂർണാനി ഷട് ച പരിഗൃഹ്യ ദവംശതുർധാ
ദക്തം ജനം ത്വമനുജഗ്രഹിമാനുരാഗാത് || 6 || 108
- ഏകാന്തമംഗളഗുണാസ്സദസ്തഹേയം
നിത്യം പദം തവ യതസ്തത ഏവ ദേവ |
ആക്ലായതേ തദിഹ വിശ്വവിരൂപരൂപം
തേനൈവ നന്വിദമശബ്ദമരൂപമാഹുഃ || 7 || 109
- ശബ്ദാദി ഹേയമിഹ ഗോചര ഇന്ദ്രിയാണാം
തത്പ്രത്യനീകവിഭവസ്ത്വമതീന്ദ്രിയോസി |
തേനൈവ തേ ന ബത ദർശനമസ്തി കിഞ്ചിദ്
വാചോ ധിയശ്ച തത ഏവ ന ഗോചരോസി || 8 || 110
- ഏവം സ്ഥിതേ ത്വദുപസംശ്രയണാഭ്യുപായോ
മാനേന കേനചിദലപ്സ്യത നോപലബ്ധം |
നോ ചേദമർത്വമനുജാദിഷു യോനിഷു ത്വം
ഇച്ഛാവിഹാരവിധിനാ സമവാതരിഷ്യഃ || 9 || 111
- ശീലഃ ക ഏഷ തവ ഹന്ത ! ദയൈകസിന്ധോ !
ക്ഷുദ്രേ പൃഥഗ്ജനപദേ ജഗദണ്ഡമധ്യേ |
ക്ഷോഭീയസോപി ഹി ജനസ്യ കൃതേ കൃതീ ത്വം
അത്രാവതീര്യ നനു ലോചനഗോചരോഭ്യഃ || 10 || 112
- യം പാതകാത് സുമഹത്ത്വോപ്യുദധാരയസ്ത്വം
ത്വത്പാദവാരിപരിപുതശിരാശ്ച യോഭ്യുത് |

തം വന്ദസേ കില തതശ്ച വരം വൃണീഷേ !
 ക്രീഡാവിധിർബത വിലക്ഷണലക്ഷണസേ || 11 || 113

ക്രീഡാവിധേഃ പരികരസ്തവ യാ തു മായാ
 സാ മോഹിനീ ന കതമസ്യ തു ഹന്ത ജന്തോഃ |
 ഹൈ ! മർത്യസിംഹവപുഷസ്തവ തേജസോഽംശേ
 ശംഭുർഭവൻ ഹി ശരഭഃ ശലഭോ ബഭൂവ || 12 || 114

യസ്യാത്മതാം ത്രിപുരഭംഗവിധാവധാസ്ത്വം
 തൃച്ഛക്തിതേജിതശരോ വിജയീ ച യോഭൂത് |
 ദക്ഷക്രതൗ തു കില തേന വിനിർജിതസ്ത്വം
 യുക്തോ വിധേയവിഷയേഷു ഹി കാമചാരഃ || 13 || 115

മുഗ്ധഃ ശിശുഃ വടഭലേ ശയിത്യാതിതൻവാ
 തൻവാ ജഗന്തി ബിഭൃഷേ സവികാസമേവ |
 ഐശിമിമാം തു തവ ശക്തിമതർകിതവ്യാം
 അവ്യാജതഃ പ്രഥയസേ കിമിഹാവതീർണഃ || 14 || 116

ബ്രഹ്മേശമധ്യഗണനാ ഗണനാദിർകപക്തൗ
 ഇന്ദ്രാനുജത്വമദിതേസ്തനയത്യയോഗാത് |
 ഇക്ഷ്വാകുവംശ യദുവംശജനിശ്ച ഹന്ത !
 ശ്ലാഘ്യാൻയമുന്യനുപമസ്യ പരസ്യ ധാമ്നഃ || 15 || 117

ത്വന്നിർമിതാ ജംരഗാ ച തവ ത്രിലോകീ
 കിം ഭിക്ഷണാദിയമൃതേ ഭവതാ ദുരാപാ |
 മധ്യേ കദാ തു ന വിചക്രമിഷേ ജഗച്ചേത്
 ത്വദിക്രമൈഃ കഥമിവ ശ്രുതിരഞ്ചിതാ സ്യാത് || 16 || 118

ഏതത് കഥം കഥയ യൻമമിതസ്ത്വയാസൗ
 ഹിത്യാ സ്വഭാവനിയമം പ്രഥിതം ത്രിലോക്യാം |

അശ്വാപ്തരോവിഷസുധാവിധുപാരിജാത
ലക്ഷ്യാത്മനാ പരിണതോ ജലധിർബഭൂവ || 17 || 119

പൃച്ഛാമി കിഞ്ചന യദാ കില രാഘവത്വേ
മായാമൃഗസ്യ വശഗോ മനുജത്വമൗഗ്ധ്യാത് |
സീതാവിധോഗവിവശോ ന ച തദ്ഗതിജ്ഞഃ
പ്രാദാസ്തദാ പരഗതിം ഹി കഥം ഖഗായ || 18 || 120

അക്ഷുണ്ണയോഗപഥമഗ്രഹതം ജടായും
തിർയഞ്ചമേവ ബത മോക്ഷപഥേ നിയോക്തും |
ശക്നോഷി വേത്സി ച യദാ സ തദാ കഥം ത്വം
ദേവീമവാപ്തുമനലം വ്യഥിതോ വിചിന്തവൻ || 19 || 121

സാലാൻ ഹി സപ്ത സഗിരീൻ സരസാതലാൻ യാൻ
ഏകേഷുമന്ദജവതോ നിരപത്രയസ്ത്വം |
തേഷ്യേകവിവ്യഥനവിനകപിപ്രണുനം
ശാഖാമൃഗം മൃഗയസേ സു കഥം സഹായം || 20 || 122

ദാസഃ സഖാ സമഭവത് തവ യഃ കപീന്ദ്രഃ
തദ്വിദ്വിഷം കപിമമർഷവശാത് ജിഹ്വാംസുഃ |
ത്വത്സനേഹവിക്ലവധിയം തമിമം കപീന്ദ്രം
വിസ്രംഭയൻ സപദി സാലഗിരീൻ അവിധുഃ || 21 || 123

യദ്വാ മൃഗം മൃഗയുവദ് മൃഗയാപദേശാത്
ഛന്നോ ജഘന്മ ന തു ശത്രുവദാഭിമുഖ്യാത് |
തദ് യുക്തമേവ തവ രാഘവവംശജസ്യ
തിർയക്ഷു നൈവ ഹി വിപക്ഷതയോപചാരഃ || 22 || 124

മാനുഷ്യകാചരിതമാചരിതും പ്രവൃത്തോ
ദേവാതിഗം ചരിതമംഗ ! കിമംഗ്യകാർഷീഃ |

യത് സാഗരേ ബത ബബന്ധിമ നാമ ! സേതും

ശൈലൈഃ പ്ലവംഗമസമിംഗിതസമ്പ്രണുനൈഃ || 23 ||

125

യോ വിക്രമേണ മനുജത്വവിഭുഷണേന

ദേവം വരം വരുണരാജമജ ! വ്യജേഷ്ടാഃ |

കൃത്യാപദാം ദശരഥം വിധിരുദ്രമുഖൈഃ

ദേവൈഃ സ്തൂതശ്ച സ കിലേന്ദ്രജിതാ ജിതോന്സി || 24 ||

126

അബ്ധിം ന തേരിമ ജിഗേഥ ന രാക്ഷസേന്ദ്രം

നൈവാസ്യ ജ്ജന്തിമ യദാ ച ബലാബലം ത്വം |

നിസ്തംശയഃ സപദി തസ്യ പദ്യേദ്യഷിഞ്ചഃ

തസ്യാനുജം കഥമിദം ഹി വിഭീഷണം ച || 25 ||

127

ത്വം ദക്ഷിണസ്യ നിവസന്നുദധേസ്തദ്യേപി

ദുരാന്തരോത്തരപയോധിമഹാന്തരീപേ |

ദൈത്യാൻ നിജൈകശരപാരണയൻ കിമേതാം

ലങ്കാം സ്ഥിതോന്ത്ര കുരുഷേ ന കില സു ഭസു || 26 ||

128

യത് താദൃശാഗസമരിം രഘുവീര വീക്ഷ്യ

വിശ്രമ്യതാമിതി മുമോചിമ മുഗ്ധമാജൗ |

കോപ്യം ഗുണഃ കതരകോടിഗതഃ കിയാൻ വാ

കസ്യ സ്തൂതേഃ പദമഹോ ബത കസ്യ ഭൂമിഃ || 27 ||

129

ഏതേന വൈ സുവിദിതോഭവദിന്ദ്രശരത്രാഃ

മായാസ്രബന്ധനനിബന്ധനജോ വിമോഹഃ |

യൽലക്ഷണസ്തദനുജോ രിപുശക്തിമുഗ്ധഃ

ശത്രോർഗുരുർഹനുമതസ്തു ലഘുത്വമാപ || 28 ||

130

ഹാ ഹന്ത ഹന്ത ഭവതശ്ചരണാരവിന്ദ -

ദ്വന്ദ്വം കദാ നു വിഷയിഭവിതാ മമാക്ഷണോഃ |

- യോഹം നിരർഗളവിനിർഗളദന്ധകാരൈഃ
വ്യക്തൈസ്തൃണൈശ്ച സുലഭം സമയം വ്യതിതഃ || 29 || 131
- വംശം രഘോരനുജിഘൃക്ഷുരിഹാവതീർണഃ
ദിവൈർവവർഷിമ തഥ്വിത്ര ഭവദ്ഗുണൗഘൈഃ |
ത്വത്സന്നിധിപ്രഭവശൈത്യജുഷോ യഥാ ഹീ
വൃക്ഷാശ്ച താന്തിമദജന്ത ഭവദ്വിയോഗേ || 30 || 132
- യേ ധർമ്മാചരിതുമദ്യസിതും ച യോഗം
ബോദ്ധും ച കിഞ്ചന ന ജാത്യധികാരഭാജഃ |
തേപി ത്വദാചരിതഭൂതലബന്ധഗന്ധാദ്
ബന്ധാതിഗാഃ പരഗതിം ഗമിതാസ്തൃണാഭ്യാഃ || 31 || 133
- താദൃഗ്ഗുണോ നനു ബഭൂവിമ രാഘവതേ
യസ്താവകം ചരിതമൻവഹമൻവഭുക്ത |
സോത്രൈവ ഹന്ത ! ഹനുമാൻ പരമാം വിമുക്തിം
ബുദ്ധ്യാവധൂയ ചരിതം തവ സേവതേസൗ || 32 || 134
- യസ്ത്വം കൃതാഗസമപി പ്രണതിപ്രസക്തം
തം വായസം പരമയാ കൃപയാക്ഷമിഷ്ടാഃ |
തേനൈവ മാദൃശജനസ്യ മഹാഗസോപി
യുക്തം സമാശ്വസനമിത്യുപധാരയാമി || 33 || 135
- സാ പൂതനാ ശകടമർജ്ജുനയോശ്ച യുഗ്മം
ബാൽയോചിതാൻയപരചേഷ്ഠിതവിഷ്ണുലിംഗേ |
യസ്യാലഭന്ത ശലഭത്വമഹോ ! നിഗൂഢഃ
സ ത്വം വ്രജേ വവൃധിഷേ കില കംസഭീത്യാ || 34 || 136
- പശ്യത്സു സ്മരിഷു സദാ പരമം പദം തേ
ദേവ്യാ ശ്രീയാ സഹ വസൻ പരയാ വിഭുത്യാ |

- യോഗേന യോഗനിരതൈഃ പരിമൃഗ്യമാണഃ
കിം ത്വം വ്രജേഷു നവനീതമഹോ ! വ്യമുഷ്ണാഃ || 35 || 137
- യം ദുർഗ്രഹം സുമനസോ മനസ്ത്വിനിത്യം
ബന്ധച്ഛിദം പരമമീശമുദാഹരന്തി |
ദാമ്നാ നിബദ്ധ ഇതി ശുശ്രൂമ തം ഭവന്തം
നാലം ബഭൂവിമ ബത ശ്ലഥനായ തസ്യ || 36 || 138
- ഐശം ഹി ശൈശവമപി വൃതിവേലവേലം
യത് പൂതനാ ശകടമർജുനയോശ്വ യുഥം |
ബാൽയോചിതാൻയപരസാചിവിചേഷിതേന
ഹന്താലഭന്ത ശലഭായിതമോജസന്യേ || 37 || 139
- സത്യേവ ഗവ്യനിവഹേ നിജയാമി ദുമ്നാ
പര്യന്തസദ്മസു കിമർഥമച്ഛുചുരന്ത്യം |
മുഷ്ണൻ ച കിം വ്യജഘടോ ഘടശേഷമഗ്രേ
ഗോപീജനസ്യ പരിഹാസപദം കിമാസിഃ || 38 || 140
- യന്നാമ നാഥ ! നവനീതമച്ഛുചുരന്ത്യം
തച്ഛാദനായ യദി തേ മതിരാവിരാസീത് |
കിം മുഗ്ധ ! ദിഗ്ധമമുനാ കരപൽലവം തേ
ഗാത്രേ പ്രമുജ്യ നിരഗാഃ കില നിർവിശങ്കഃ || 39 || 141
- ത്വാമൻയഗോപഗൃഹഗവ്യമുഷം യശോദാ
ഗുർവീ ത്വദീയമവമാനമദ്യുഷ്യമാണാ |
പ്രേമ്ണാമിദ ദാമപരിണാമജുഷാ ബബന്ധ
താദൃക് ന തേ ചരിതമാർയജനാഃ സഹന്തേ || 40 || 142
- മാത്രാ യദി ത്വമസി ദാമനി സന്നിബദ്ധഃ
തച്ഛാവിണാമുദിതചാക്ഷുഷ നിർത്ഥരാണാം |

ബധ്നാസി ഹന്ത ഹൃദയം ഭഗവൻ ! കുതസ്തത്
സർവ്വോ ഹി വശ്യവിഷയേ വിവൃണോതി വീര്യം || 41 || 143

കാന്താലകാന്തമമലം കമലായതാക്ഷം
ഉദ്ഭൂവിലാസമുദിതസ്തിതമുന്നസം ച |
വക്ത്രം വഹൻ പരമ ! ഗോപഗൃഹേഷു കിം ത്വം
ഗോപീമനാംസി നവനീതമുതാഭ്യമോഷിഃ || 42 || 144

സർവം ഗുണായ ഗുണിനാമിതി സത്യമേതത്
യത് ഖൽവിഹേതരജനേ മലിനത്യഹേതുഃ |
യദ് ഗോപവേഷവിനിവേഷണമുത്തമം തേ
ഗോപാലനം ച ഗണയന്തി ഗുണം ഗുണേഷു || 43 || 145

ഗോപാലപോതകതയാ നിഭൃതം ധരിത്രീം
ആവസ്തുകാമ ഇവ സന്നപി ബാൽയലൗൽയാത് |
ഐന്ദ്രം നിഹത്യ മഹമദ്രിമമോ ദധാനഃ
കിം തസ്ഥിഷേ സുരഗണായ സവാസവായ || 44 || 146

വേണുകൃണപ്രണയിനി ത്വയി ലോകനാഥ !
ബൃന്ദാവനം ചരണസഞ്ചരഭൈഃ പുനാനേ |
ഭാവാസ്തദാ വനഭുവഃ കില കീദൃശസ്തേ
ത്വദ്ഗീതസിക്തസികതാസു വസുന്ധരാസു || 45 || 147

ധന്യൈഃ ശ്രുതം തദിഹ താവകരാസകാലേ
ഗീതേന യേന ഹി ശിലാഃ സലിലാംബഭുവുഃ |
പഞ്ചാപി കിഞ്ച പരിവൃത്തഗുണാനി ഭൂതാ -
ന്യൂർവീകൃശാനുമരുദംബരശംബരാണി || 46 || 148

തേഭ്യഃ കൃതീ ന കില കശ്ചിദിഹാസ്തി യേ വൈ
രാസോത്സവോത്സുകധീയസ്തവ കാനനാനേ |

- വേണുസ്വനസ്രുത രസൗഘപരിപ്ലുതാന്തേ
 സ്വേ സുകൃണീ രസനയാ ലിലിഹൂർഭുജംഗാഃ || 47 || 149
- അംഭോദനീലമരവിന്ദളായതാക്ഷം
 പിംശാവതംസമുരരീകൃതവേണുപാണിം |
 ത്വാം ഗോപവേഷപരികർമിതകായകാന്തിം
 ധന്യാസ്തദാ ദദൃശുരുന്മമിതാൻയഭാവാഃ || 48 || 150
- ഗോവർധനോ ഗിരിവരോ യമുനാ നദീ സാ
 ബൃന്ദാവനം ച മമുരാ ച പുരീ പുരാണീ |
 അദ്യാപി ഹന്ത ! സുലഭാഃ കൃതിനാം ജനാനാം
 ഏതേ ദവച്ചരണചാരജുഷഃ പ്രദേശാഃ || 49 || 151
- ബൃന്ദാവനേ സ്ഥിരചരാന്തകകീടദൂർവാ -
 പര്യന്തജന്തുനിചയേ ബത യേ തദാനീം |
 നൈവാലഭാമഹി ജനിം ഹതകാസ്ത ഏതേ
 പാപാഃ പദം തവ കദാ പുനരാശ്രയാമഃ || 50 || 152
- ഹാ ജൻമ താസു സികതാസു മയാ ന ലബ്ധം
 രാസേ ത്വയാ വിരഹിതാഃ കില ഗോപകന്യാഃ |
 യാസ്താവകീനപദപക്തിജുഷോജുഷന്ത
 നിക്ഷിപ്യ തത്ര നിജമംഗമനംഗതപ്തം || 51 || 153
- ആചിൻവതഃ കുസുമമംഘ്രിസരോരുഹം തേ
 യേ ഭേജിരേ ബത ! വനസ്തതയോ ലതാ വാ |
 അദ്യാപി തത്കുലഭുവഃ കുലദൈവതം മേ
 ബൃന്ദാവനം മമ ധീയം ച സനാഥയന്തി || 52 || 154
- യത് ത്വത്പ്രിയം തദിഹ പുണ്യമപുണ്യമന്യത്
 നാൻയത് തയോർഭവതി ലക്ഷണമത്ര ജാതു |

ധൂർതായിതം തവ ഹി യത് കില രാസഗോഷ്ട്യാം
തത്കീർത്തനം പരമപാവനമാമനന്തി || 53 || 155

യാ കംസമുഖ്യനുപകീടനിബർഹണോത്ഥാ
സാ നിർജിതത്രിജഗതസ്തവ നൈവ കീർതിഃ |
ഗോപാലനാദി യദിദം ഭവദീയകർമ്മേ -
ത്യാർദ്രികരോതി വിദുഷാം ഹൃദയം തദേതത് || 54 || 156

ഗോപാലവേഷപരികർമ്മ പരാവരേശം
യന്നാമ ധാമ പരമം തമസഃ പരസ്താത് |
തത് പിംഛലാംഛനസുദാമകൃതോപവീതം
ഗോധുലിധുസരിതകുന്തലമന്തരാസ്താം || 55 || 157

യദ്വൈ ജരാസുതഭയാദ് വിപലായമാസ്ത്വം
തച്ചേന്മനുഷ്യ ചരിതാനുവിധാനജം തേ |
തർഹി ത്രിലോകഗുരുമീശ്വരമീശ്വരാനാം
ബാണാഹവേ കിമിതി ശംഭുമജ്ജംഭയസ്ത്വം || 56 || 158

ജാതം കുതസ്തദകൃതജ്ഞവിചേഷിതം തേ
പുത്രീയയാ കില വരം വവുഷേ വൃഷാക്കാത് |
അക്ഷേഷു സങ്കുതമതിനാ ച നിരാദരേണ
വാരാണസീ ഹരപുരീ ഭവതാ വിദഗ്ധാ || 57 || 159

സഞ്ജീവയന്നപി മൃതം സുതമുത്തരായാഃ
സാന്ദീപനേശ്വരമൃതം സുതമാനയൻ ച |
ധാമ്നോ നിജാദ് ദ്വിജസുതാൻ പുനരാനയൻ വാ
സ്വാമേവ താം തനുമഹോ ! കഥമാനയസ്ത്വം || 58 || 160

അദ്യാപി നാസ്തൂപരതിഃ ത്രിവിധാപചാരാത്
പാപഃ പരേ നിപതിത്യാസ്തി തമസ്യപാരേ |

ഏതാദൃശോഹമഗതിർഭവതോ ദയായാഃ

പാത്രം ത്വദീയചരണൗ ശരണം പ്രപദ്യേ || 59 ||

161

വിസ്രംഭണം ത്വയി ന യദ്യപി മേന്തി നാപി

ശ്രദ്ധാ യഥോക്തവചനാർഥഗതാ തമാപി |

വാചം ത്വിമാം സകൃദമാപ്യസകൃൻമയോക്താം

സത്യാം കുരുഷ്യ ദയയൈവ ദയൈകസിന്ധോ || 60 ||

162

പാപീയസോപി ശരണാഗതിശബ്ദാജോ

നോപേക്ഷണം മമ തവോചിതമീശ്വരസ്യ |

ത്വജ്ഞാനശക്തികരുണാസു സതീഷു നൈവ

പാപം പരാക്രമിതുമർഹതി മാമകീനം || 61 ||

163

|| ഇതി പഞ്ചസ്തവ്യാം അതിമാനുഷസ്തവഃ സമാപ്തഃ ||

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ സുന്ദരബാഹുസ്സവഃ ॥

ശ്രീവത്സചിഹ്നമീശ്വരഭ്യോ നമ ഉക്തിമധീമഹേ ।

യദുകുതയസ്ത്രയീകംഠോ യാന്തി മംഗലസൂത്രതാം ॥

ശ്രീമന്തൗ ഹരിചരണൗ സമാശ്രിതോഽഹം

ശ്രീരാമാവരജമുനീന്ദ്രലബ്ധബോധഃ ।

നിർഭീകസ്തത ഇഹ സുന്ദരോരുബാഹും

സ്തോഷ്യേ തച്ചരണവിലോകനാഭിലാഷീ ॥ 1 ॥

164

സുന്ദരായതദുജം ഭജാമഹേ

വൃക്ഷഷണ്ഡമയമന്ദ്രിമാശ്രിതം ।

യത്ര സുപ്രഥിതനൂപുരാപഗാ

തീർഥമർഥിതഫലപ്രദം വിദുഃ ॥ 2 ॥

165

കൃചിത് ത്വരിതഗാമിനീ കൃചന മന്ദമന്ദാലസാ

കൃചിത് സഖലിതവിഹൃലാ കൃചന ഫേനിലാ സാരവാ ।

പതന്ത്യപി കില കൃചിത് വ്രജതി നൂപുരാഹ്യാ നദീ

സുസുന്ദരഭുജാഹൃയം മധു നിപീയ മത്താ യഥാ ॥ 3 ॥

166

ഉദധിഗമന്ദരാദ്രിമഥിമന്മനലബ്ധപയോ -

മധുരരസേന്ദിരാഹ്വസുധ സുന്ദരഭോഃ പരിഷം ।

അശരണമാദ്യശാത്മശരണം ശരണാർഥിജന -

പ്രവണധിയം ഭജേമ തരുഷണ്ഡമയാദ്രിപതിം ॥ 4 ॥

167

ശശധരരിംഖണാഘൃശിഖമുച്ഛിഖരപ്രകരം

തിമിരനിഭപ്രഭുതതരുഷണ്ഡമയം ഭ്രമദം ।

ഭിദുരിതസപ്തലോകസുവിശുഖലശംഖരവം
 വനഗിരിമാവസന്തമുപയാമി ഹരിം ശരണം || 5 || 168

യത്തുംഗശൃംഗവിനിഷംഗിസുരാംഗനാനാം
 ന്യയസ്തോർധുപുണ്ഡമുഖമണ്ഡനമണ്ഡിതാനാം |
 ദർപൺയഭൂത് ധൃതമപങ്കശശാങ്കപൃഷ്ഠം
 തദ് ധാമ സുന്ദരഭൂജസ്യ മഹാൻ വനാദ്രിഃ || 6 || 169

യദീയശിഖരാഗതാം ശശികലാം തു ശാഖാമൃഗാഃ
 നിരീക്ഷ്യ ഹരശേഖരീഭവനമാമൃശന്തസ്തതഃ |
 സ്തൃശന്തി ന ഹി ദേവതാന്തരസമാശ്രിതേതി സ്തൃടം
 സ ഏഷ സുമഹാതരുവ്രജഗിരിഃ ഗൃഹം ശ്രീപതേഃ || 7 || 170

സുന്ദരദോർഭിവാജ്ഞാ
 ലംഭനകാതരവശാനുയായിനി കരിണി |
 പ്രണയജകലഹസമാധിഃ
 യത്ര വനാദ്രിഃ സ ഏഷ സുന്ദരദോഷ്ണഃ || 8 || 171

സ ഏഷ സൗന്ദര്യനിധേഃ ധൃതശ്രിയോ
 വനാചലോ നാമ സുധാമ യത്ര ഹി |
 ഭൂജംഗരാജസ്യ കുലസ്യ ഗൗരവാത്
 ന ഖണ്ഡിതാഃ കുണ്ഡലിനഃ ശിഖണ്ഡിഭിഃ || 9 || 172

വൃഷഗിരിരയമച്യുതസ്യ യന്മീൻ
 സ്വമതമലഘയിതും പരസ്തരേഭ്യഃ |
 ഖഗപതിചരണൗ ഖഗാഃ ശപന്തേ
 ഭൂജഗപതേർഭൂജഗാശ്ച സർവ ഏവ || 10 || 173

ഹരികുലമഖിലം ഹനൂമദംഘ്രിം
 സ്വകുലപജാംബവതസ്തമൈവ ഭൽലാഃ |

നിജകുലപജായുഷശ്ച ഗൃധ്രാഃ

സ്വകുലപതേശ്ച ഗജാ ഗജേന്ദ്രനാമ്നഃ || 11 ||

174

വകുളധരസരസ്വതീവിഷകൃത

സ്വരരസഭാവയുതാസു കിന്നരീഷു |

ദ്രവതി ദൃഷദപി പ്രസക്തഗാനാ -

സ്വിഹ വനശൈലതടീഷു സുന്ദരസ്യ || 12 ||

175

ഭൃംഗീ ഗായതി ഹംസതാലനിഭൃതം തത് പുഷ്പതീ കോകിലാ -

പ്രപുദ്ഗായത്യഥ വൽലിതൽലജമുഖാദാസ്രം മധു സ്യന്തേ |

നിസ്തപന്ദസ്തിമിതാഃ കുരംഗതതയഃ ശീതം ശിലാസൈകതം

സായാഹ്നേ കില യത്ര സുന്ദരഭൂജസ്തസ്മിൻ വനക്ഷാധരേ || 13 ||

176

പീതാംബരം വരദശീതലഭൃഷ്ടിപാതം

ആജാനുലംബിഭൂജായതകർണപാശം |

ശ്രീമൻമഹാവനഗിരീന്ദ്രനിവാസദീക്ഷം

ലക്ഷ്മീധരം കിമപി വന്തൂ മമാവിരന്തൂ || 14 ||

177

ജനിജീവനാപ്യയവിമുക്തയോ യതോ

ജഗതാമിതി ശ്രുതിശിരസ്സു ഗീയതേ |

തദിദം സമസ്തദുരിതൈകഭേഷജം

വനശൈലസംഭവമഹം ഭജേ മഹഃ || 15 ||

178

സദ്ബ്രഹ്മാത്മപദൈസ്ത്രയീശിരസി യോ നാരായണോക്ത്യാ തഥാ

വ്യാഖ്യാതോ ഗതിസാമ്യലബ്ധവിഷയാനന്യത്വബോധോജ്ജ്വലൈഃ |

നിസ്തൂൽയാദികമദ്വിതീയമദ്യതം തം പുണ്യരീകേക്ഷണം

പ്രാരുഢശ്രിയമാശ്രയേ വനഗിരേഃ കുഞ്ജോദിതം സുന്ദരം || 16 ||

179

പതിം വിശ്വസ്യാത്മേശ്വരമിതി പരം ബ്രഹ്മ പുരുഷഃ

പരം ജ്യോതിസ്തത്ത്വം പരമപി ച നാരായണ ഇതി |

ശ്രുതിർബ്രഹ്മേശാദിംസ്തദുദിതവിഭൂതിംസ്തു ഗുണതി
യമാഹാരൂഢശ്രീഃ സ വനഗിരിധാമാ വിജയതേ || 17 || 180

പൃഥിവ്യാദ്യാത്മാന്തം നിയമയതി യസ്തത്ത്വനികരം
തദന്തർയാമീ തദ്വപുരവിദിതസ്തേന ഭഗവാൻ |
സ ഏഷ സൈശ്വര്യം നവിജഹദശേഷം വനഗിരിം
സമധ്യാസീനോ നോ വിശതു ഹൃദയം സുന്ദരഭൂജഃ || 18 || 181

പ്രത്യഗാത്മനി കദ്വ്യാപ്യസംഭവത്
ഭൂമഭൂമിമദിവക്തി യം ശ്രുതിഃ |
തം വനാദ്രിനിലയം സുസുന്ദരം
സുന്ദരായതഭൂജം ഭജാമഹേ || 19 || 182

വന്ദേയ സുന്ദരഭൂജം ഭൂജഗേന്ദ്രഭോഗ -
സക്തം മഹാവനഗിരിപ്രണയപ്രവീണം |
യം തം വിദുർഭഹരമഷ്ടഗുണോപജുഷം
ആകാശമൗപനിഷദീഷു സരസ്വതീഷു || 20 || 183

യത് സ്വായത്തസ്വരൂപസ്ഥിതികൃതികനിജേ -
ച്ഛാനിയാമ്യസ്വശേഷാ -
നന്താശേഷപ്രപഞ്ചസ്തത ഇഹ ചിദിവാ -
ചിദ്വപുർവാചിശബ്ദൈഃ |
വിശൈഃ ശബ്ദൈഃ പ്രവാച്യോ ഹതവൃജിനതയാ
നിത്യമേവാനവദ്യഃ
തം വന്ദേ സുന്ദരാഹ്വം വനഗിരിനിലയം
പുണ്ഡരീകായതാക്ഷം || 21 || 184

ഗുണജം ഗുണിനോ ഹി മംഗളത്വം
പ്രമിതം പ്രത്യുത യത്സ്വരൂപമേത്യ |

തമനന്തസുഖാവബോധരൂപം

വിമലം സുന്ദരബാഹുമാശ്രയാമഃ || 22 ||

185

അതിപതിതാവധിസ്വമഹിമാനുഭവപ്രഭവത് -

സുഖകൃതനിസ്കരംഗജലധീയിതനിത്യദശം |

പ്രതിഭടമേവ ഹേയനികരസ്യ സദാപ്രതിമം

ഹരിമിഹ സുന്ദരാഹ്വമുപയാമി വനാദ്രിതടേ || 23 ||

186

സദാ ഷാഡ്ഗുൺയാഖൈഃ പൃഥുലബലവിജ്ഞാനശകന -

പ്രഭാവീര്യൈശ്വര്യൈരവധിവിധുരൈരേധിതദശം |

ദ്രുമസ്തോമക്ഷാഭ്യുത്പരിസരമഹോദ്യാനമുദിതം

പ്രപദ്യേദ്യാരുഘശ്രീയമിമമഹം സുന്ദരഭുജം || 24 ||

187

സൗശീൽയാശ്രിതവത്സലത്വമുദുതാ -

സൗഹാർദസാമ്യാർജ്ജവൈഃ

ധൈര്യസ്ഥൈര്യസുവീര്യശൗര്യകൃതിതാ -

ഗാർഭീര്യചാതുര്യകൈഃ |

സൗന്ദരയാൻവിതസൗകുമാര്യസമതാ -

ലാവണ്യമുഖൈർഗുണൈഃ

ദേവഃ ശ്രീതരുഷണ്ഡശൈലനിലയേ

നിത്യം സ്ഥിതഃ സുന്ദരഃ || 25 ||

188

യേഷ്ചൈകസ്യ ഗുണസ്യ വിപ്രുഡപി വൈ

ലോകോത്തരം സ്വാശ്രയം

കുർയാത് താദൃശവൈഭവൈരഗണിതൈ -

ർനിസ്തീമഭുമാൻവിതൈഃ |

നിത്യൈർദിവ്യഗുണൈസ്തത്ത്വോദ്യീകശുഭ -

തൈകാസ്സദാന്താശ്രയൈഃ

ഇദ്ധം സുന്ദരബാഹുമന്യീ ശരണം
യാതോ വനാദ്രിശ്ശരം || 26 || 189

സദാ സമസ്തം ജഗദീക്ഷതേ ഹി യഃ
പ്രത്യക്ഷദൃഷ്ട്വാ യുഗപദ്ഭുവാ സ്വതഃ |
സ ഈദൃശജ്ഞാനനിധിർനിധിസ്തു നഃ
സിംഹാദ്രികുഞ്ജേഷു ചകാസ്തി സുന്ദരഃ || 27 || 190

ഐശ്വര്യതേജോബലവീര്യശക്തയഃ
കീദൃഗ്വിധാഃ സുന്ദരബാഹുസംശ്രയാഃ |
യോസൗ ജഗജ്ജന്മലയസ്ഥിതിക്രിയാഃ
സങ്കൽപതോൽപാദുപകൽപയത്യജഃ || 28 || 191

യത് കൽപായുതഭോഗതോപി കൃശതാം യായാന്ന താവത്ഫലം
യേഷ്ചൈകസ്യ തമാവിധൈഃ സതതജ്ഞരംഹോഭിരുത്സീമഭിഃ |
അസ്താദാവിഹ സംസൃതാവുപചിതൈശ്ചരണം സുസന്നം ജനം
സന്നത്യാ ക്ഷമതേ ക്ഷണാദ് വനഗിരിപ്രസ്ഥപ്രിയഃ സുന്ദരഃ || 29 || 192

യജ്ജാതീയോ യാദൃശോ യത്സ്വഭാവോ
പാദച്ഛായാം സംശ്രിതോ യോപി കോപി |
തജ്ജാതീയസ്താദൃശസ്തത്സ്വഭാവഃ
ശ്ലിഷ്യത്യേനം സുന്ദരോ വത്സലത്വാത് || 30 || 193

നിഹീനോ ജാത്യാ വാ ഭൃശമകുശലൈർവാ സ്വചരിതൈഃ
പുമാൻ വൈ യഃ കശ്ചിദ് ബഹുതുണമപി സ്വാദഗുണതഃ |
ശ്രയന്തം തം പശ്യേദ് ഭുജഗപതിനാ തുൽയമപി യോ
വനാദ്രിപ്രസ്ഥസ്ഥഃ സ മമ ശരണം സുന്ദരഭുജഃ || 31 || 194

ഏകൈകമംഗളഗുണാനുഭവാഭിനന്ദം
ഈദൃക് ത്വിയാനിതി ച സുന്ദരഭോഷ്ണി കൃഷ്ണേ |

തേ യേ ശതം ത്വിതി നിയന്തുമനാഃ ശ്രുതിർവൈ
നൈവൈഷ വാങ്മനസഗോചര ഇത്യുദാഹ ||32 || 195

അബ്ജപാദമരവിനലോചനം
പദ്മപാണിതലമഞ്ജനപ്രഭം |
സുന്ദരോരുഭുജമിനിരാപതിം
വന്ദിഷീയ വരദം വനാദ്രിഗം ||33 || 196

കനകമരകതാഞ്ജനദ്രവാണാം
മമനസമുത്ഥിതസാരമേലനോത്ഥം |
ജയതി കിമപിരുപമസ്യ തേജോ
വനഗിരിനന്ദനസുന്ദരോരുബാഹോഃ ||34 || 197

കിം നു സ്വയം സ്വാത്മവിഭുഷണം ഭവൻ
അസാവലങ്കാര ഇതീരിതോ ജനൈഃ |
വർദ്ധിഷ്ണുബാലദ്രുമഷണ്ഡമണ്ഡിതം
വനാചലം വാ പരിതഃ പ്രസാധയൻ ||35 || 198

സുഖസ്തർശൈർനിത്യൈഃ കുസുമസുകുമാരാംഗസുഖദൈഃ
സുസൗഗന്ധ്യൈർദിവ്യാഭരണഗണദിവ്യായുധഗണൈഃ |
അലങ്കാർയൈഃ സർവൈർനിഗദിതമലങ്കാര ഇതി യഃ
സമാഖ്യാനം ധത്തേ സ വനഗിരിനാഥോസ്തൂ ശരണം ||36 || 199

മകുടമകുടമാലോത്തംസചൂഡാലലാമ -
സ്വലകതിലകമാലാകുണ്ഡലൈഃ സോർധ്വപുണ്ഡ്രൈഃ |
മണിവരവനമാലാഹാരകേയൂരകംഠൈഃ
തൂലസികടകകാഞ്ചീനൂപുരാദ്വൈശ്വ ഭൂഷൈഃ ||37 || 200

അസിജലജരമാംഗൈഃ ശാർംഗകൗമോദകീദ്യാം
അഗണിതഗുണജാലൈരായുധൈരപ്യമാൻയൈഃ |

സതതവിതതശോഭം പദ്മനാഭം വനാഭ്രഃ
 ഉപവനസുഖലീലം സുന്ദരം വന്ദിഷീയ || 38 || 201

ആജാനജസ്വഗതബന്ധുരഗന്ധലുബ്ധ -
 ഭ്രാമ്യദ്വിദഗ്ധമധുപാലിസദേശകേശം |
 വിശ്വാധിരാജ്യപരിബർഹകിരീടരാജം
 ഹൈ ! സുന്ദരസ്യ ബത സുന്ദരമുത്തമാംഗം || 39 || 202

അന്ധം തമസ്തിമിരനിർമിതമേവ യത് സ്വാത്
 തത്സാരസാധിതസുതന്ത്രിവൃത്തവാർതം |
 ഈശസ്യ കേശവ ഗിരേരലകാലിജാലം
 തത്തുൽയകുൽയമധുപാഘൃമഹാവനസ്യ || 40 || 203

ജുഷ്ടാഷ്ടമീകജ്വലദിനുസന്നിഭം
 ധൃതോർധുപുണ്ഡ്രം വിലസദ്വിശേഷകം |
 ഭൂപ്താ ലലാടം വിപുലം വിരാജതേ
 വനാദ്രിനാഥസ്യ സമുച്ഛിതശ്രിയഃ || 41 || 204

സുചാരുചാപദ്യവിഭ്രമം ഭൂവോഃ
 യുഗം സുനേത്രാഹ്വസഹസ്രപത്രയോഃ |
 ഉപാന്തഗം വാ മധുപാവലീയുഗം
 വിരാജതേ സുന്ദരബാഹുസംശ്രയം || 42 || 205

അദീർഘമപ്രേമദുഃഖം ക്ഷണോജ്ജ്വലം
 നചോരമന്തഃ കരണസ്യ പശ്യതാം |
 അനുബ്ജമബ്ജം നു കഥം നിദർശനം
 വനാദ്രിനാഥസ്യ വിശാലയോർഭൃശോഃ || 43 || 206

പ്രശ്ചോതത്പ്രേമസാരാമൃതരസചുലക -
 പ്രക്രമപ്രക്രിയാഭ്യാം

വിക്ഷിപ്താലോകിതോർമിപ്രസരണമുഷിത -
 സ്യാന്തകാന്താജനാഭ്യാം |
 വിശ്വോത്പത്തിപ്രവൃത്തിസ്ഥിതിലയകരണൈ -
 കാന്തശാന്തക്രിയാഭ്യാം
 ദേവോല്പകാരനാമാ വനഗിരിനിലയോ
 വീക്ഷതാമീക്ഷണാഭ്യാം || 44 || 207

പ്രേമാമൃതൗഘപരിവാഹിമഹാക്ഷിസിന്ധു -
 മധ്യേ പ്രബദ്ധസമുദഞ്ചിതസേതുകൽപാ |
 ഋജു സുസുന്ദരഭുജസ്യ വിഭാതി നാസാ
 കൽപദ്രുമാങ്കുരനിഭാ വനശൈലഭർതുഃ || 45 || 208

വ്യാഭാഷിതാഭ്യധികനന്ദനഭന്ദനർദ്ധി
 മന്ദസ്തിതാമൃതപരിസ്രവസംസ്തവാഘ്രം |
 ആഭാതി വിദ്രുമസമാധരമാസ്യമസ്യ
 ദേവസ്യ സുന്ദരഭുജസ്യ വനാദ്രിഭർതുഃ || 46 || 209

യശോദാംഗുൽയഗ്രോന്നമിതചിബുകാഘ്രാണമുദിതൗ
 കപോലാവദ്യാപി ഹൃനുപരതതദ്ധർഷഗമകൗ |
 വിരാജേതേ വിഷ്വഗ്വിതതസഹകാരാസവരസ
 പ്രമാദ്യദ്ഭ്യംഗാഘ്രദ്രുമവനഗിരേഃ സുന്ദരഹരേഃ || 47 || 210

വ്യാലംബികുണ്ഡലമുദഗ്രസുവർണപുഷ്പ
 നിഷ്പന്നകൽപലതികായമലാനുകാരം |
 യത്കർണപാശയുഗലം നിഗലം ധിയാം നഃ
 സോഽയം സുസുന്ദരഭുജോ വനശൈലഭൂഷാ || 48 || 211

സദംസസംസഞ്ചിതകുന്തലാന്തികാ -
 വതീർണകർണാഭരണാഘ്രകന്ധരഃ |

സുബന്ധുരസ്തന്ധനിബന്ധനോ യുവാ സുസുന്ദരഃ സുന്ദരഭോർവിജ്ഞാഭതേ 49	212
വ്യൂഢഗൃഹഭുജ്ജന്തുമുൽലസത് കംബുകന്ധരധരം ധരാധരം വൃക്ഷഷണ്ഡമയഭൂഭൂതസ്തഭേ സുന്ദരായതഭുജം ഭജാമഹേ 50	213
മന്ദരഭ്രമണവിഭ്രമോദ്ഭാഃ സുന്ദരസ്യ വിലസന്തി ബാഹവഃ ഇന്ദിരാസമഭിനന്ദനനാഃ ചന്ദനാഗുരുവിലേപഭൂഷിതാഃ 51	214
ജ്യാകിണാങ്കപരികർമ്മധർമ്മിണോ ഭാന്തി സുന്ദരഭുജസ്യ ബാഹവഃ പാരിജാതവിടപായിതർദ്ധയഃ പ്രാർഥിതാർഥപരിഭാഗദീക്ഷിതാഃ 52	215
സാഗരാഞ്ചരതമാലകാനന ശ്യാമലർദ്ധയ ഉദാരപീവരാഃ ശേഷഭോഗപരിഭോഗഭാഗിനഃ തന്നിഭാ വനഗിരീശിതൂർഭുജാഃ 53	216
അഹമഹമികാഭാജോ ഗോവർധനോദ്ധൃതിനർമ്മണി പ്രമഥനവിധാവണ്ണേർലബ്ധപ്രബന്ധസമക്രിയാഃ അഭിമതബഹുഭാവാഃ കാന്താഭിരംഭണസംഭ്രമേ വനഗിരിപതേർബാഹാഃ ശുംഭന്തി സുന്ദരഭോർഹരേഃ 54	217
ശ്രീമദ്വനാദ്രിപതിപാണിതലാബ്ജയുഗം ആരൂഢയോർവിമലശംഖരമാംഗയോസ്തം	

ഏകോബ്ജമാശ്രിത ഇവോത്തമരാജഹംസഃ

പദ്മപ്രിയോർക ഇവ തത്സമിതോ ദ്വിതീയഃ || 55 ||

218

ലക്ഷ്യാഃ പദം കൗസ്തുഭസംസ്കൃതം ച

ശ്രീവത്സഭൂമിർവിമലം വിശാലം |

വിഭാതി വക്ഷോ വനമാലയാഽഽവ്യം

വനാദ്രിനാഥസ്യ സുസുന്ദരസ്യ || 56 ||

219

സൗന്ദരയാമൃതസാരപൂരപരിവാഹാവർതഗർതായിതം

യാതഃ കിഞ്ച വിരിഞ്ചിസംഭവനഭൂമ്യംഭോജസംഭൂതിഭൂഃ |

നാഭിഃ ശുംഭതി കുംഭികുംഭനിഭനിർഭാതസ്തനസ്വർവധു -

സംഭുക്തദ്രുമഷണ്ഡശൈലവസതേരാരുഢലക്ഷ്യാ ഹരേഃ || 57 ||

220

സുന്ദരസ്യ കില സുന്ദരബാഹോഃ

ശ്രീമഹാതരുവനാചലഭർതുഃ |

ഹന്ത ! യത്ര നിവസന്തി ജഗന്തി

പ്രാപിതക്രശിമ തത്തനു മധ്യം || 58 ||

221

പിഷ്ടദുഷ്ടമധുകൈടഭകീടൗ

ഹസ്തിഹസ്തയുഗലാഭസുവൃത്തൗ |

രാജതഃ ക്രമകൃശൗ ച സദുരൂ

സുന്ദരസ്യ വനഭൂധരഭർതുഃ || 59 ||

222

യൗവനവൃഷകകുഭോദ്ഭേദനിഭം നിതരാം

ഭാതി വിഭോരുഭയം ജാനു ശുഭാകൃതികം |

സുന്ദരഭൂജനാല്ലോ മന്ദമമിതാഞ്ജേഃ

ചന്ദനവനവിലസത്കന്ദരവൃഷഭപതേഃ || 60 ||

223

അധോമുഖം ന്ധസ്തപദാരവിനയോഃ

ഉദഞ്ചിതോദാത്തസുനാലസന്നിഭേ |

വിലംഘ്യ ജംഘേ ക്വ നു രംഹതോ ദൃശൗ
 വനാദ്രിനാഥസ്യ സുസുന്ദരസ്യ മേ || 61 || 224

സുസുന്ദരസ്യാസ്യ പദാരവിന്ദേ
 പാദാരവിനാധികസൗകുമാർയേ |
 അതോന്മയമാ തേ ബിഭൃയാത് കഥം നു
 തദാസനം നാമ സഹസ്രപത്രം || 62 || 225

സൗന്ദര്യമാർദ്ദവസുഗന്ധരസപ്രവാഹൈഃ
 ഏതേ ഹി സുന്ദരഭുജസ്യ പദാരവിന്ദേ |
 അംഭോജധംഭപരിരംഭണമഭ്യജ്ഞേഷാം
 തദ് വൈ പരാജിതമിമേ ശിരസാ ബിഭർതി || 63 || 226

ഏതേ തേ ബത സുന്ദരാഹ്യയജുഷഃ പാദാരവിന്ദേ ശുഭേ
 യന്നിർണേജസമുത്ഥിതത്രിപഥഗാസ്രോതസ്സു കിഞ്ചിത് കില |
 ധത്തേത്സൗ ശിരസാ ധ്രുവഃ തദപരം സ്രോതോ ഭവാനീപതിഃ
 യസ്യാസ്യാലകനന്ദികേതി നിജഗുഃ നാമൈവമൻവർഥകം || 64 || 227

ആപ്തായകൽപലതികോത്ഥസുഗന്ധിപുഷ്പം
 യോഗീന്ദ്രഹാർദസരസീരുഹരാജഹംസം |
 ഉത്പക്വധർമസഹകാരഫലപ്രകാശം
 വന്ദേയ സുന്ദരഭുജസ്യ പദാരവിന്ദം || 65 || 228

സുസുന്ദരസ്യാസ്യ തു വാമനാകൃതേഃ
 ക്രമത്രയപ്രാർഥിനി മാനസേ കില |
 ഇമേ പദേ താവദിഹാസഹിഷ്ണുനീ
 വിചക്രമാതേ ത്രിജഗത് പദഭ്യേ || 66 || 229

സൗന്ദര്യസാരാമൃതസിന്ധുവീചീ -
 ശ്രേണീഷു പാദാംഗുലിനാമികാസു |

നൃയക്കൃത്യ ചന്ദ്രശ്രിയമാത്മകാന്ത്യാ

നഖാവലീ ശുംഭതി സുന്ദരസ്യ || 67 ||

230

യോ ജാതക്രശിമാ മലീ ച ശിരസാ സംഭാവിതഃ ശംഭുനാ

സോഽയം യച്ചരണാശ്രയീ ശശധരോ നൂനം നഖവ്യാജതഃ |

പൂർണത്വം വിമലത്വമുജ്ജ്വലതയാ സാർധം ബഹുത്വം തമാ

യാതസ്തം തരുഷണ്ഡശൈലനിലയം വന്ദാമഹേ സുന്ദരം || 68 ||

231

യസ്യാഃ കടാക്ഷണമനുക്ഷണമീശ്വരാണാം

ഐശ്വര്യഹേതുരിതി സർവജനീനമേതത് |

ശ്രീഃ സേതി സുന്ദരനിഷേവണതോ നിരാഹുഃ

തം ഹി ശ്രിയഃ ശ്രിയമുദാഹുരുദാരവാചഃ || 69 ||

232

ദിവ്യാചിന്ത്യമഹാദ്ഭുതോത്തമഗുണൈസ്താരുണ്ഡലാവണ്ഡക -

പ്രായൈരദ്ഭുതഭാവഗർഭസതതാപൂർവപ്രിയൈർവിഭ്രമൈഃ |

രൂപാകാരവിഭുതിഭിശ്ച സദ്യശീം നിത്യാനപേതാം ശ്രിയം

നീലാം ഭൂമിമപീദ്യശീം രമയിതാ നിത്യം വനാദ്രീശ്വരഃ || 70 ||

233

അന്യോന്യചേഷ്ടിതനിരീക്ഷണഹാർദ്ദഭാവ -

പ്രേമാനുഭാവമധുരപ്രണയപ്രഭാവഃ |

ആജസ്രനവ്യതരദിവ്യരസാനുഭൂതിഃ

സ്വാം പ്രേയസീം രമയിതാ വനശൈലനാഥഃ || 71 ||

234

സുന്ദരസ്യ വനശൈലവാസിനോ

ഭോഗമേവ നിജഭോഗമാഭജൻ |

ശേഷ ഏഷ ഇതി ശേഷതാകൃതേഃ

പ്രീതിമാനഹിപതിഃ സ്വനാമനി || 72 ||

235

വാഹനാസനവിതാനചാമരാത്

യാകൃതിഃ ഖഗപതിസ്ത്രിയീമയഃ |

നിത്യദാസ്യരതിരേവ യസ്യ വൈ
 ഹൃഷ്ട സുന്ദരഭുജോ വനാദ്രിഗഃ || 73 || 236

വനാദ്രിനാഥസ്യ സുസുന്ദരസ്യ വൈ
 പ്രഭുക്തശിഷ്ടാശ്യാശ്യാമ സേന്ധ്യസത്പതിഃ |
 സമസ്തലോകൈകധൂരന്ധരഃ സദാ
 കടാക്ഷവീക്ഷേദ്യസ്യ ച സർവകർമസു || 74 || 237

ഛത്രചാമരമുഖാഃ പരിച്ഛദാഃ
 സൂരയഃ പരിജനാശ്ച നൈത്യഗാഃ |
 സുന്ദരോരുഭുജമിന്ദ്രതേ സദാ
 ഇണാനശക്തിമുഖനിത്യസദ്ഗുണാഃ || 75 || 238

ദ്വാരനാഥഗണനാഥതൽപജാഃ
 പാരിഷദ്യപദഭാഗിനസ്തഥാ |
 മാമകാശ്ച ഗുരവഃ പുരാതനാഃ
 സുന്ദരം വനമഹിദ്യഗം ശ്രീതാഃ || 76 || 239

ഈദൃശൈഃ പരിജനൈഃ പരിച്ഛദൈഃ
 നിത്യസിദ്ധനിജഭോഗഭൂമിഗഃ |
 സുന്ദരോ വനഗിരേന്തീഷു വൈ
 രജ്യതേ സകലദ്യുഷ്ടിഗോചരഃ || 77 || 240

ആക്രീഡഭൂമിഷു സുഗന്ധിഷു പൗഷ്ണികീഷു
 വൈകുണ്ഠാമനി സമൃദ്ധസുവാപികാസു |
 ശ്രീമൽപതാഗൃഹവതീഷു യഥാ തഥൈവ
 ലക്ഷ്മീധരഃ സജ്ജതി സിംഹഗിരേന്തീഷു || 78 || 241

ആനന്ദമന്ദിരമഹാമണിമണ്ഡപാന്തഃ
 ലക്ഷ്മാ ഭുവ്യാപൃഹിപതൗ സഹ നീലയാ ച |

നിസ്സംഖ്യനിത്യനിജദിവ്യജ്ഞൈകസേവ്യോ
നിത്യം വസൻ സജ്ജതി സുന്ദരഭാർവനാദ്രൗ || 79 || 242

പ്രത്യർഥിനി ത്രിഗുണകപ്രകൃതേരസിമ്നി
വൈകുണ്ഠാമനി പരാംബരനാമ്നി നിത്യേ |
നിത്യം വസൻ പരമസത്ത്വമയ്യേപ്യതീത -
യോഗീന്ദ്രവാങ്മനസ ഏഷ ഹരിർവനാദ്രൗ || 80 || 243

ലോകാംശ്ചതുർദശ ദധത് കില സുന്ദരസ്യ
പക്തിഗുണോത്തരിതസപ്തവൃതീദമണ്ഡം |
അന്യാനി ചാസ്യ സുസദൃംശി പരശ്ശതാനി
ക്രീഡാവിധേരിഹ പരിച്ഛദതാമഗച്ഛൻ || 81 || 244

സുരനരതിര്യഗാദിബഹുഭേദകഭിന്നമിദം
ജഗദഥ ചാണാമണ്ഡവരണാനി ച സപ്ത തഥാ |
ഗുണപുരുഷൗ ച മുക്തപുരുഷാശ്ച വനാദ്രിപതേഃ
ഉപകരണാനി നർമവിധയ്യേപി ഭവന്തി വിഭാഃ || 82 || 245

ഇതാനിനഃ സതതയോഗീനോ ഹി യേ
സുന്ദരാംഘ്രിപരഭക്തിഭാഗിനഃ |
മുക്തിമാപ്യ പരമാം പരേ പദേ
നിത്യകീങ്കരപദം ഭജന്തി തേ || 83 || 246

ദേവസ്യ സുന്ദരഭുജസ്യ വനാദ്രിഭർതൂഃ
ഹൈ ! ശീലവത്ത്വമവാഽശ്രിതവത്സലത്വം |
ഐശ്വര്യഭാവമജഹദ്ഭിരിഹാവതാരൈഃ
യോഽലഞ്ചകാര ജഗദാശ്രിതതുൽയധർമാ || 84 || 247

സിംഹാദ്രിനാഥ ! തവ വാങ്മനസാതിവൃത്തം
രൂപം ത്വതീന്ദ്രിയമുദാഹ രഹസ്യവാണീ |

ഏവം ച ന ത്വമിഹ ചേത് സമവാതരിഷ്യഃ

ത്വജ്ഞാനഭക്തിവിധയോദ്യ മുധാദ്വിഷ്യൻ || 85 ||

248

യേ ഭക്താ ഭവദേകഭോഗമനസോ -

ന്ദ്രന്യാത്മസഞ്ജീവനാഃ

തത്സംശ്ലേഷണതദ്വിരോധിനിധനാ -

ദ്യർഥം വനാദ്രിശ്വര ! |

മധ്യേണ്ഡം യദവാതരഃ സുരനരാ -

ദ്യാകാരദിവാകൃതിഃ

തേനൈവ ത്രിദശൈർനരൈശ്ച സുകരം

സ്വപ്രാർഥിതപ്രാർഥനം || 86 ||

249

ശ്രീമൻ ! മഹാവനഗിരീശ ! വിധീശയോസ്തേ

മധ്യേ തു വിഷ്ണുരിതി യഃ പ്രഥമാവതാരഃ |

തേനൈവ ചേത് തവ മഹിമ്നീ ജനാഃ കിലാന്ധാഃ

ത്വൻമത്സ്യഭാവമവഗമ്യ കഥം ഭവേയുഃ || 87 ||

250

ഹേ ! ദേവ ! സുന്ദരഭുജ ത്വമിഹാണമധ്യേ

സൗലഭ്യതോ വിസദൃശം ചരിതം മഹിമ്നഃ |

അംഗീകരോഷി യദി തത്ര സുരൈരമീഭിഃ

സാമ്യാന്നികർഷപരിപാലനമേവ സാധു ! || 88 ||

251

ഇഹാവതീർണസ്യ വനാദ്രിനാഥ ! തേ

നിഗൂഹതഃ സ്വം മഹിമാനമൈശ്വരം |

ഉമാപതേഃ കിം വിജയഃ പ്രിയങ്കരഃ

പ്രിയങ്കരാ വേന്ദ്രജിദന്ത്രബന്ധനാ || 89 ||

252

പുച്ഛോത്പുച്ഛനമൂർച്ഛനോദ്ധതിധുതവ്യാവർതിതാവർതവത് -

സംവർതാർണവനീരപൂരവിലുഠ്ഠപാഠീനദിവാകൃതേഃ |

സിംഹാദ്രീശ ! ന വൈഭവം തവ കഥം സ്വാലക്ഷ്യമാലക്ഷ്യതേ
പദ്മാക്ഷസ്യ ജുഘുക്ഷതോപി വിഭവം ലക്ഷ്മീധരായോക്ഷജ ! || 90 || 253

സാചലാവടതാകദീർഘികാ
ജാഹവീജലധിവർധിതഃ ക്ഷയേ |
ശൃംഗസംഗമിതനൗർമനോരഭുഃ
അഗ്രതോണ്ഡജവപുർഹി സുന്ദര ! || 91 || 254

പ്രലയജനീരപൂരപരിപൂരിതസ്വനിലയാവസന്നവദന -
ഭ്രമദശരൺയഭൂതശരണാർഥിനാകിശരണം ഭവൻ സ്വകൃപയാ |
ചലദുദധീരിതാംബുകലുഷീക്രിയാഘൃഗമനഃ സ്വപൃഷ്ടവിധൃതാ -
ച്ഛലകുല ഏഷ മീനതനൂരത്ര സുന്ദരഭുജോ വനാദ്രിനിലയഃ || 92 || 255

സ്വപൃഷ്ടേ പ്രഷാദ്രിഭ്രമണകരണൈഃ കിഞ്ച ഫണിനോ
വികൃഷ്ടീവ്യാകൃഷ്ടീവൃതിവിധുതദുഗ്ധാഞ്ജിചലിതൈഃ |
അവിസ്തന്ദോ നന്ദൻ വികസദരവിന്ദേക്ഷണരുചിഃ
പുരാഭുഃ സിംഹാദ്രേഃ പ്രിയതമ ! ഹരേ ! കച്ഛപവപുഃ || 93 || 256

ജഗത് പ്രലീനം പുനരുദ്ദിധീർഷതഃ
സിംഹക്ഷിതിക്ഷിന്നിലയസ്ഥ ! സുന്ദര ! |
പുരാ വരാഹസ്യ തവേയമൂർവരാ
ദംഷ്ട്രാഹ്യയേനോഃ കില ലക്ഷ്മലക്ഷിതാ || 94 || 257

ന വായുഃ പസ്തന്ദേ യയതുരഥവാസ്തം ശശിരവീ
ദിശോന്മശ്യൻ വിശ്വാപൃച്ഛലദചലാ സാചലകുലാ |
നഭശ്ച പ്രശ്ചോതി കൃമിതമപി പാഥോ നരഹരൗ
ത്വയി സ്തന്ദേ ശുംഭദൃപുഷി സതി ഹേ സുന്ദരഭുജ ! || 95 || 258

അരാലം പാതാലം ത്രിദശനിലയഃ പ്രാപിതലയോ
ധരിത്രീ നിർധൂതാ യയുരപി ദിശഃ കാമപി ദിശം |

അജുംഭിഷ്ടാംഭോധിഃ ഘുമുഘുമിതി ഘൂർണൻ സുരരിപോഃ
വിഭിന്ദാനേ വക്ഷസ്സയി നരഹരൗ സുന്ദരഭുജ ! || 96 || 259

നവക്രകചകപ്രധിക്രമിതദൈത്യവക്ഷസ്സ്മലീ
സമുത്ഥരൂധിരച്ഛടാച്ഛുരിതബിംബിതം സ്വം വപുഃ |
വിലോക്യ രുഷിതഃ പുനഃ പ്രതിമൃഗേന്ദ്രശങ്കാവശാദ്
യ ഏഷ നരകേസരീ സ ഇഹ ദൃശ്യതേ സുന്ദരഃ || 97 || 260

ക്ഷിതിരിയം ജനിസംഹൃതിപാലനൈഃ
നിഗിരണോദ്ഗിരണോദ്ധരണൈരപി |
വനഗിരീശ ! തവൈവ സതീ കഥം
വരദ വാമന ഭിക്ഷണമർഹതി || 98 || 261

ഭാർഗവഃ കില ഭവാൻ ഭവൻ പുരാ
കുന്ദസുന്ദരവനാചലേശ്വര ! |
അർജുനസ്യ ബലദർപിതസ്യ തു
ച്ഛേത്സ്യതി സ്മരതി ബാഹുകാനനം || 99 || 262

ആജ്ഞാ തവാത്രഭവതീ വിഭിതാ ത്രയീ സാ
ധർമം തദുകൃതമഖിലേന വനാദ്രിനാഥ ! |
അന്യൂനമാചരിതുമാസ്തികശിക്ഷണാർഥം
അത്രാവതീര്യ കില സുന്ദര ! രാഘവോദ്ഭൂഃ || 100 || 263

വനഗിരിപതിരീശിതേതി ദേവൈഃ
ത്രിപുരഹരത്രിപുരഘോഷാപഭംഗാത് |
വ്യഗ്രണി പരശുരാമദർശിതസ്യ
സ്വകധനുഷഃ പരിമർശദർശനാച്ച || 101 || 264

അനവാപ്തമത്ര കില ലിപ്യതേ ജനൈഃ
ന ച ലബ്ധമേതദിഹ ഭോക്തുമിഷ്യതേ |

അനവാപ്തമത്ര കില നാസ്തി രാമ ! തദ്
 ജഗതീ ത്വയാ തുണമവൈക്ഷി സുന്ദര ! || 102 || 265

ശിവരിഷു വിപിനേഷ്യപ്യാപഗാസ്വച്ഛതോയാ -
 സ്വനുഭവസി രസജ്ഞാ ഭണ്ഡകാരഞ്യവാസാൻ |
 തദിഹ തദനുഭൂതൗ സാദിലാഷോദ്യഭ്യ രാമ
 ശ്രയസി വനഗിരിന്ദ്രം സുന്ദരീഭൂയ ഭൂയഃ || 103 || 266

ഉപവനതരുഷണ്ഡൈർമണ്ഡിതേ ഗണ്ഡശൈല -
 പ്രണയിഭവദുദന്തോദ്ഗായിഗന്ധർവസിദ്ധേ |
 വനഗിരിതടഭൂമിപ്രസ്തരേ സുന്ദര ! ത്വം
 ഭജസി നു മൃഗയാനാനുഭവശ്രാന്തിശാന്തിം || 104 || 267

കുലേണ്യേഃ കില ദക്ഷിണസ്യ നിവസൻ
 ദുരോത്തരാംഭോധിഗാൻ
 ദൈത്യാൻ ഏകപതത്രിണാച്ഛിന ഇതീ -
 യം കിംവദന്തീ ശ്രുതാ |
 തത്രൈവേശ്വരമംഭസാം വൃജയമാഃ !
 തസ്മാദ് വനാദ്രീശ്വര !
 ശ്രീമൻ ! സുന്ദര ! സേതുബന്ധനമുഖാഃ
 ക്രീഡാസ്തവാഡംബരം || 105 || 268

രഘുകുലതിലക ത്വം ജാതുകിദ് യാതുധാന -
 ച്ഛലമൃഗമൃഗയായാം സമ്പ്രസക്തഃ പുരാദ്യഭൂഃ |
 തദുപജനിതവേദച്ഛേദനായാദ്യ ഗായൻ -
 മധുകരതരുഷണ്ഡം രജ്യസേ കിം വനാദ്രിം || 106 || 269

ഹേ ! സുന്ദരൈകതരജൻമനി കൃഷ്ണഭാവേ
 ഭ്യ മാതരൗ ച പിതരൗ ച കുലേ അപി ഭ്യ |

ഏകക്ഷണാദനുഗൃഹീതവതഃ ഫലം തേ
നീലാ കുലേന സദൃശീ കില രുക്മിണീ ച || 107 || 270

ത്വം ഹി സുന്ദര ! യദാ സ്തനന്ധയഃ
പുതനാസ്തനമധാസ്തദാ നു കിം |
ജീർണമേവ ജഠരേ പയോവിഷം
ദുർജ്ജരം വദ തദാത്മനാ സഹ || 108 || 271

ആശ്രിതേഷു സുലഭോ ഭവൻ ഭവാൻ
മർത്യതാം യദി ജഗാമ സുന്ദര ! |
അസ്തു നാമ തദുല്ബലേ കിയദ്
ദാമബദ്ധ ഇതി കിം തദ്വ്യാരുദഃ || 109 || 272

സുന്ദരോരുഭുജ ! നന്ദനന്ദന -
സ്ത്വം ഭവൻ ഭ്രമരവിഭ്രമാലകഃ |
മന്ദിരേഷു നവനീതതൽപജം
വൽപവീധിയമുത വ്യചൂചുരഃ || 110 || 273

കാലിയസ്യ ഫണതാം ശിരസ്സു മേ
സത്കദംബശിഖരത്വമേവ വാ |
വഷ്ടി ജുഷ്ടവനശൈല സുന്ദര !
ത്വത്പദാബ്ജയുഗമർപിതം യയോഃ || 111 || 274

ഗൃഹിതസ്വമഹിമാപി സുന്ദര !
ത്വം വ്രജേ കിമിതി ശക്രമാക്രമീഃ |
സപ്തരാത്രമദധാശ്ച കിം ഗിരിം
പൃച്ഛതശ്ച സുഹൃദഃ കിമക്രൂധഃ || 112 || 275

ഹേ നന്ദനന്ദന ! സുസുന്ദര സുന്ദരാഹ്വ !
ബൃന്ദാവനേ വിഹരതസ്തവ വൽപവീഭിഃ |

വേണുധ്വനിശ്രവണതസ്തരുഭിസ്തദാ വൈ
 സഗ്രാവഭിർജ്ജതുവിലായമഹോ ! വിലിൽയേ || 113 || 276

ഗായം ഗായം വനഗിരിപതേ ! ത്വം ഹി ബൃന്ദാവനാന്തഃ
 ഗോപീസംഘൈർവിഹരസി യദാ സുന്ദരവ്യൂഢബാഹോ |
 രാസാരംഭോത്സവബഹുവിധപ്രേമ സീമന്തിനീനാം
 ചേതശ്ചേതസ്തവ ച തു തദാ കാം ദശാമൻവഭൂതാം || 114 || 277

ഇംഗിതം നിമിഷിതം ച താവകം
 രമ്യമദ്ഭുതമതിപ്രിയങ്കരം |
 തേന കംസമുഖകീടശാസനം
 സുന്ദരാൽപകമപി പ്രശസ്യതേ || 115 || 278

വാരാണസീദഹന പൗണ്ഡ്രകഭൗമഭംഗ -
 കൽപദ്രുമാഹരണശങ്കരജ്യോഭണാദ്യാഃ |
 അന്യാശ്ച ഭാരതബലക്രമനാദയസ്തേ
 ക്രീഡാഃ സുസുന്ദരഭൂജ ! ശ്രവണാമൃതാനി || 116 || 279

ത്വം ഹി സുന്ദര ! വനാദ്രിനാഥ ! ഹേ
 വേങ്കടാഹ്വയമഹീധ്ര മുർധനി |
 ദേവസേവിതപദാംബുജദ്വയഃ
 സംശ്രിതേഭ്യ ഇഹ തിഷ്ഠസേ സദാ || 117 || 280

ഹസ്തീശൈലനിലയോ ഭവൻ ഭവാൻ
 സാമ്പ്രതം വരദരാജസാഹ്യയഃ |
 ഇഷ്ടമർഥമനുകമ്പയാ ദദദ്
 വിശ്വമേവ ദയതേ ഹി സുന്ദര ! || 118 || 281

മധ്യേക്ഷീരപയോധി ശേഷശയനേ ശേഷേ സദാ സുന്ദര !
 ത്വം തദ്വൈഭവമാത്മനോ ഭൂവി ഭവദ്ഭക്തേഷു വാത്സല്യതഃ |

വിശ്രാൺയാഖിലനേത്രപാത്രമിഹ സൻ സഹ്യാദ്ഭവായാസ്സഭേ
ശ്രീരംഗേ നിജയാഗ്നി ശേഷശയനേ ശേഷേ വനാദ്രീശ്വര ! || 119 || 282

കൽകീ ഭവിഷ്യൻ കലികൽകദൃഷിതാൻ
ദുഷ്ടാനശേഷാൻ ഭഗവൻ ഹനിഷ്യസി |
സ ഏഷ തത്യാവസരഃ സുസുന്ദര !
പ്രശാധി ലക്ഷ്മീശ ! സമക്ഷമേവ നഃ || 120 || 283

ഈദൃശാസ്ത്വഭവതാരസത്തമാഃ
സർവ ഏവ ഭവദാശ്രിതാൻ ജനാൻ |
ത്രാതുമേവ ന കദാചിദന്യഥാ
തേന സുന്ദര ! ഭവന്തമാശ്രയേ || 121 || 284

ത്യാമാമനന്തി കവയഃ കരുണാമൃതാബ്ധിം
ത്യാമേവ സംശ്രിതജനിഘ്നമുപഘ്നമേഷാം |
ഏഷാം വ്രജന്നിഹ ഹി ലോചനഗോചരത്വം
ഹേ സുന്ദരാഹ്വ ! പരിചസ്തരിഷേ വനാദ്രിം || 122 || 285

അശക്യം നോ കിഞ്ചിത് തവ ന ച ന ജാനാസി നിഖിലം
ഭയാലുഃ ക്ഷന്താ ചാസ്യഹമപി ച നാഗാംസി തരിതും |
ക്ഷമോത്സ്യച്ഛേഷോ ഹൃഗതിരിതി ച ക്ഷുദ്ര ഇതി ച
ക്ഷമസ്യൈതാവനോ ബലമിഹ ഹരേ ! സുന്ദരഭൂജ ! || 123 || 286

ലങ്കായുദ്ധഹതാൻ ഹരീൻ ദ്വിജസുതം ശംബുകദോഷാൻമൃതം
സാനീപന്യഭിജം മൃതം ദ്വിജസുതാൻ ബാലാംശ്ച വൈകുണ്ഠഗാൻ |
ഗർഭം ചാർജുനിസംഭവം വ്യുദധരഃ സ്വേനൈവ രൂപേണ യഃ
സ്വാഭീഷ്ടം മമ മദ്ഗുരോശ്ച ദദസേ നോ കിം വനാദ്രീശ്വര ! || 124 || 287

ആയോധ്യഗാൻ സപശുകീടത്യുണാംശ്ച ജന്തുൻ
കിങ്കർമണോ നു ബത കീദൃശവേദനാഡ്യാൻ |

സായുജ്യലഭ്യവിഭവാൻ നിജനിത്യലോകാൻ
 സാന്താനികാൻ അഗമയോ വനശൈലനാഥ ! || 125 || 288

ഹരിതവാരണഭൃത്യസമാഹൃതം
 കരിഗിരൗ വരദസ്ത്വമപൂർവികാം |
 ദൃശമലംഭയ ഏവ ഹി സുന്ദര
 സ്തുടമദാശ്ച പരശ്ശതമീദൃശം || 126 || 289

ഇഹ ച ദേവ ! ദദാസി പരാൻ വരാൻ
 വരദ ! സുന്ദര ! സുന്ദരദോർധര |
 വനഗിരേരഭിതസ്തുടമാവസൻ
 നിഖിലലോചനഗോചരവൈഭവഃ || 127 || 290

ഇദമിമേ ശൃണുമോ മലയധ്വജം
 നൃപമിഹ സ്വയമേവ ഹി സുന്ദര |
 ചരണസാത്കൃതവാനിതി തദ് വയം
 വനഗിരീശ്വര ! ജാതമനോരമാഃ || 128 || 291

വിജ്ഞാപനാം വനഗിരീശ്വര ! സത്യരൂപാം
 അംഗീകുരുഷ്വ കരുണാർണവ ! മാമകീനാം |
 ശ്രീരംഗധാമനി യഥാപുരമേഷ സോഹം
 രാമാനുജാർയവശഗഃ പരിവർതിഷീയ || 129 || 292

കിഞ്ചേദം ച വിരിഞ്ചദാവന ! വനാ -
 ദ്രീശ ! പ്രഭോ ! സുന്ദര !
 പ്രത്യാഖ്യാനപരാങ്മുഖോ വരദതാം
 പശ്യന്നവശ്യം കൂരു |
 ശ്രീരംഗശ്രീയമൻവഹം പ്രഗുണയൻ
 ത്വദ്ഭക്തഭോഗ്യാം കൂരു

പ്രത്യക്ഷം സുനിരസ്തമേവ വിദധത്

പ്രത്യർമിനാം പ്രാർഥനാം || 130 ||

293

കാരുണ്യോദ്യുതവാരിധേ ! വൃഷപതേ ഹേ ! സത്യസങ്കൽപന !

ശ്രീമൻ ! സുന്ദര ! യോഗ്യതാവിരഹിതാനുസാർയ സദ്യത്സല !

ക്ഷാമ്യൻ സാധുജ്ഞൈഃ കൃതാംസ്തു നിഖിലാനേവാപചാരാൻ ക്ഷണാത്

തദ്ഭോഗ്യാമനിശം കുരുഷ്യ ഭഗവൻ ! ശ്രീരംഗധാമശ്രീയം || 131 ||

294

ഇദം ഭൂയോ ഭൂയഃ പുനരപി ച ഭൂയഃ പുനരപി

സ്തുടം വിജ്ഞാപ്യാമീത്യഗതിരബുധോന്യശരണം |

കൃതാഗാ ഭൂഷാത്മാ കലുഷമതിരസ്മീത്യനവധേഃ

ദയായാസ്തേ പാത്രം വനഗിരിപതേ ! സുന്ദരഭൂജ || 132 ||

295

|| ഇതി പഞ്ചസ്തവ്യാം സുന്ദരബാഹുസ്തവഃ സമാപ്തഃ ||

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ വരദരാജസ്തവഃ ॥

ശ്രീവത്സചിഹ്നമിശ്രോഭ്യോ നമ ഉക്തിമധീമഹേ |
യദുകുതയസ്ത്രയികംഠോ യാന്തി മംഗലസൂത്രതാം ॥

സ്വസ്തി ഹസ്തിഗിരിമസ്തശേഖരഃ

സന്തനോതു മയി സന്തതം ഹരിഃ |

നിസ്സമാഭ്യധികമഭ്യധത്ത യം

ദേവമൗപനിഷദീ സരസ്വതീ ॥ 1 ॥

296

ശ്രീനിധിം നിധിമപാരമർമിനാം

അർമിതാർമപരിദാനദീക്ഷിതം |

സർവഭൂതസുഹൃദം ദയാനിധിം

ദേവരാജമധിരാജമാശ്രയേ ॥ 2 ॥

297

നിത്യമിന്ദ്രിയപമാതിഗം മഹോ

യോഗിനാമപി സുദൂരഗം ധിയഃ |

അപ്യനുശ്രവശിരസ്സു ദുർഗ്രഹം

പ്രാദുരസ്തി കരിശൈലമസ്തകേ ॥ 3 ॥

298

വൽലികാ ശ്രുതിമതൽലികാമയി

യേന പൽലവിതവിശ്വശാവയാ |

സ്വശ്രിയാ കരിഗിരേരനുക്രിയാം

വഷ്ടി മൃഷ്ടവരദം തമാശ്രയേ ॥ 4 ॥

299

യം പരോക്ഷമുപദേശതസ്ത്രയി

നേതി നേതി പരപര്യുദാസതഃ |

വക്തി യസ്തമപരോക്ഷമീക്ഷയത് -

യേഷ തം കരിഗിരിം സമാശ്രയേ || 5 ||

300

ഏഷ ഈശ ഇതി നിർണയം ത്രയീ

ഭാഗധേയരഹിതേഷു നോ ദിശേത് |

ഹസ്തിധാമനി ന നിർണയേത കോ

ദേവരാജമയമീശ്വരസ്തിതി || 6 ||

301

ഹൈ ! കുദൃഷ്ട്യഭിനിവിഷ്ടചേതസാം

നിർവിശേഷസവിശേഷതാശ്രയം |

സംശയം കരിഗിരിർനൂദത്യസൗ

തുംഗമംഗളഗുണാസ്തദേ ഹരൗ || 7 ||

302

ന്യായതർകമുനിമുഖ്യഭാഷിതൈഃ

ശോധിതൈഃ സഹ കഥഞ്ചന ത്രയീ |

ജോഷയേദ്ഹരിമനംഹസോ ജനാൻ

ഹസ്തിധാമ സകലം ജനം സ്വയം || 8 ||

303

അദ്ഭുതം മഹദസിമഭുമകം

കിഞ്ചിദസ്തി കില വസ്തു നിസ്സുലം |

ഇത്യഘോഷി യദിദം തദഗ്രതഃ

തഥ്യമേവ കരിയാല്ലി ദൃശ്യതേ || 9 ||

304

സംവദേത കില യത് പ്രമാന്തരൈഃ

തത് പ്രമാണമിതി യേ ഹി മേനിരേ |

തന്മതേപി ബത മാനതാം ഗതാ

ഹസ്തിനാദ്യ പരവസ്തുനി ത്രയീ || 10 ||

305

ഗുണായത്തം ലോകേ ഗുണീഷു ഹി മതം മംഗളപദം

വിപര്യസ്തം ഹസ്തിക്ഷിതിധരപതേ ! തത് ത്രയി പുനഃ |

ഗുണാഃ സത്യജ്ഞാനപ്രഭൃതയ ഉത ത്വദ്ഗതതയാ
ശുഭീഭൂയം യാതാ ഇതി ഹി നിരണ്ണൈഷ ശ്രുതിവശാത് || 11 || 306

നിരാബാധം നിത്യം നിരവധി നിരംഹോ നിരുപമം
സദാ ശാന്തം ശുദ്ധം പ്രതിഭടമവദ്യസ്യ സതതം |
പരം ബ്രഹ്മാജ്ഞാതം ശ്രുതിശിരസി യത് തദ് വരദ ! തേ
പരം രൂപം സാക്ഷാത് തദിദമപദം വാങ്മനസയോഃ || 12 || 307

പ്രശാന്താനന്താത്മാനൂഭവജ്ജമഹാനന്ദമഹിമ -
പ്രസക്തസ്തൈമിത്യാനുകൃതവിതരംഗാർണ്ണവദശം |
പരം യത് തേ രൂപം സ്വസദ്യശദരിദ്രം വരദ ! തത്
ത്രയീ പിസ്പക്ഷന്തീ പരനിരസനേ ശ്രാമ്യതി പരം || 13 || 308

ന വക്തും ന ശ്രോതും ന മനിതുമമോപാസിസിഷിതും
ന ച ദ്രഷ്ടും സ്പഷ്ടും തദനു ന ച ഭോക്തും ഹി സുശങ്കം |
പരം യദ് വസ്തുക്തം നനു വരദ ! സാക്ഷാത് തദസി ഭോഃ
കഥം വിശ്വസ്മൈ ത്വം കരിഗിരിപുരസ്തീഷ്വസ ഇഹ || 14 || 309

പ്രകൃഷ്ടം വിജ്ഞാനം ബലമതുലമൈശ്വര്യമഖിലം
വിമർയാദം വീര്യം വരദ ! പരമാ ശക്തിരപി ച |
പരം തേജശ്ചേതി പ്രവരഗുണഷട്കം പ്രഥമജം
ഗുണാനാം നിസ്സിദ്ധാം ഗണനവിഗുണാനാം പ്രസവഭൂഃ || 15 || 310

ഗുണൈഃ ഷഡ്ഭിസ്തേജൈഃ പ്രഥമതരമൂർതിസ്തവ ബഭൗ
തതസ്തിസ്രസ്തേഷാം ത്രിയുഗ യുഗലൈർഹി ത്രിഭിരഭൂഃ |
വ്യവസ്ഥാ യാ ചൈഷാ നനു വരദ ! സാവിത്രിഷ്ടുതിവശാത്
ഭവാൻ സർവത്രൈവ ത്വഗണിതമഹാമംഗളഗുണഃ || 16 || 311

ഇയം വൈയുഹീ വൈ സ്ഥിതിരഥ കിലേച്ഛാവിഹൃതയേ
വിഭൂതിനാം മധ്യേ സുരനരതിരശ്ചാമവതരൻ |

സജാതീയസ്തേഷാചിതി തു വിഭവാഖ്യാമപി ഭജൻ
കരീശ ! ത്വം പൂർണോ വരഗുണഗണൈസ്താൻ സ്ഥഗയസി || 17 || 312

പരോ വാ വ്യൂഹോ വാ വിഭവ ഉത വാഗ്ദർചാവതരണഃ
ഭവൻ വാഗ്ന്തർയാമീ വരവരദ ! യോ യോ ഭവസി വൈ |
സ സ ത്വം സന്നൈശാൻ വരഗുണഗണാൻ ബിഭ്രദഖിലാൻ
ഭജദ്ഭ്യോ ഭാസ്യേവം സതതചിതരേഭ്യസ്ത്വിതരമാ || 18 || 313

ദയാക്ഷാന്ത്യദാർയമ്രിമസമതാസൗഹൃദധൃതി -
പ്രസാദപ്രമാജ്ഞാശ്രിതസുലഭതാദ്യാ വരഗുണാഃ |
തമാ സൗന്ദരയാദ്യാസ്തവ വരദരാജോത്തമഗുണാഃ
വിസീമാനോഽസംഖ്യാഃ പ്രണതജനഭോഗം പ്രസുവതേ || 19 || 314

അനന്തയാധീനത്വം തവ കില ജഗൂർവൈദികഗിരഃ
പരാധീനം ത്വാം തു പ്രണതപരതന്ത്രം മനുമഹേ ! |
ഉപാലംഭോഽയം ഭോഃ ! ശ്രയതി ബത സാർവജ്ഞമപി തേ
യതോ ഭോഷം ഭക്തേഷ്വിഹ വരദ ! നൈവാകലയസി ! || 20 || 315

പാണിപാദവദനേക്ഷണശരൈഃ
അംബുജാൻയപദിശൻ വരദ ! ത്വം |
ബാഹുഭിസ്ത്വിതിവിശാലതമാലാൻ
ആഞ്ജനം കരിഗിരേരസി ശൃംഗം || 21 || 316

ത്വാമുദാരഭുജമുന്നസമായത് -
കർണപാശപരികർമസദംസം |
ആയതാക്ഷമഭിജാതകപോലം
പാരണീയതി വരപ്രദ ! ദൃങ്മേ || 22 || 317

നീലമേഘനിഭമഞ്ജനപുഞ്ജ -
ശ്യാമകുന്തലമനന്തശയം ത്വാം |

അബ്ജപാണിപദമംബുജനേത്രം

നേത്രസാത് കുരു കരീശ ! സദാ മേ || 23 ||

318

ത്വക് ച ദൃക് ച നിപിപാസതി ജിഹ്വാ

വിഹ്വലാ ശ്രവണവത് പരവൃത്തൗ |

നാസികാ ത്വയി കരീശ ! തഥേതി

പ്രാപ്തയാം കഥമിമാം സ്വിദവസ്ഥാം || 24 ||

319

ആധിരാജ്യമധികം ഭുവനാനാം

ഈശ ! തേ പിശുനയൻ കില മൗലിഃ |

ചൂലികാമണിസഹസ്രമരിചേഃ

ഹസ്തിഭൂഷണ ! ഭവത്യുദയാദിഃ || 25 ||

320

ഉദ്ധരത്യുപരി ഭക്തജനാനി -

ത്യൂർധ്വതാശ്രയണസുചിതശക്തിം |

ഊർധ്വപുണ്ഡതിലകം ബഹുമാനാത്

കിം ബിഭർഷി വരദ ! സ്വലലാഭേ || 26 ||

321

കർണികാ തവ കരീശ ! കിമേഷാ

കർണഭൂഷണമുതാംസവിഭൂഷാ |

അംസലംബ്യലകഭൂഷണമാഹോ !

മാനസസ്യ മമ വാ പരികർമ || 27 ||

322

പാരിജാതവിടപാനഭിതോ യാ

പുഷ്പസമ്പദുദിയാത് കരിനാഥ ! |

താം വിധംബയതി താവകബാഹു -

ഷ്യാതതാ തു കടകാംഗദലക്ഷ്മിഃ || 28 ||

323

മഥ്യമാനചലഹേനിലസിന്ധു -

പ്രോദിതക്ഷണദശാം ഗമിതൗ തേ |

വക്ഷസി സ്തുരിതമൗകൃതികഹാരേ
കൗസ്തുഭശ്ച കമലാ ച കരീശ ! ||29 || 324

അഞ്ജനക്ഷിതിഭൃതോ യദി നാമോ -
പത്യകാ വരദ ! ഹേമമയീ സ്യാത് |
താദ്യശീ തവ വിഭാതി തു ലക്ഷ്മീഃ
ആംബരീ ബത വിധംബിതവിദ്യുത് ||30 || 325

പരഭാഗമിയാദ് രവേസ്തമിസ്രാ
വരദാഭ്യ ത്വയി തന്നിശാമയാമഃ |
ഗമിതാ തവ വക്ത്രചിത്രഭാനോഃ
പരഭാഗം നനു കൗന്തലീ തമിസ്രാ ||31 || 326

ഉഭയോരപി പക്ഷയോസ്തിമിർയാ
വിഷമീഭാവനിരാസദ്വഷമീതി |
ഉപമാനജസമ്പദേ ഹി സേനോഃ
വരദാഭ്യുദ് ഭവതോ ലലാടലക്ഷ്യോ ||32 || 327

അലകാലിചികീർഷയാ കിലാത്താ
സുപരീചിക്ഷിഷയാ ലലാടപദ്യേ |
സുമഷീ നിക്ഷീകൃതാ ഭൂവൗ തേ
വരദ ! സ്യാദകൃതത്വതസ്തു നൈവം ||33 || 328

ശ്രവസശ്ച ദൃശശ്ച ശബ്ദരൂപ
ഗ്രഹണേ തേ ന ഹി ജീവവദ് വ്യവസ്ഥാ |
ഉഭയോരഖിലേക്ഷണക്ഷമത്യാത്
വരദാതഃ ! ശ്രവണാശ്രയേ ദൃശൗ തേ ||34 || 329

കരുണാരസവാഹിവീക്ഷണോർമേഃ
വരദ ! പ്രേമമയപ്രവാഹഭാജഃ |

തതതീരവനാവലീ ഭൂവൗ ദൃക് -

ചലസിന്ധോസ്തവ നാസികേവ സേതുഃ || 35 ||

330

വിഭവം വിവൃണോതി വിസ്തൃണീതേ

രുചമാവിഷ്ണുരുതേ കൃപാമപാരാം |

അഭിവർഷതി ഹർഷമാർദ്രഭാവം

തനുതേ തേ വരദൈഷ ദൃഷ്ടിപാതഃ || 36 ||

331

അരുണാധരപൽലവേ ലസന്തി

വരദാസൗ ദ്വിജചന്ദ്രചന്ദ്രികാ തേ |

അധിവിഭ്രമമസ്തനിസ്തിലാലീ

രുചമാവിഷ്ണുരുതേ ഹി പുഷ്കരാക്ഷ ! || 37 ||

332

സ്തിതനിർത്ഥരികാ വിനിഷ്ഠതന്തീ

തവ വക്ഷസ്സ്മലഭൂതലേ വിശീർണാ |

വരദ ! പ്രബിഭർതി ഹാരലക്ഷ്മീം

അപി മുക്താവലികാ നദീവ തജ്ജാ || 38 ||

333

പരിമണ്ഡിതരാസമണ്ഡലാഭിഃ

വരദാഘ്രാതമഭീഷ്ടഗോപികാഭിഃ |

അനുവർതിതദാതനപ്രഹർഷാത്

ഇവ ഫുൽലം ഹി കപോലയോർയുഗം തേ || 39 ||

334

മുഖമുനസമായതാക്ഷമുദ്യ -

ത്വ്വിതദന്തം രുചിരാധരം നതദ്രു |

ലസദംസവിലംബികർണ്ണപാശം

മയി തേ നിശ്ചലമസ്തു ഹസ്തിനാഥ ! || 40 ||

335

പദ്മായാഃ പ്രണയരസാത് സമാസജന്ത്യാഃ

സ്വം ബാഹും സുബഹുമതോ ഭുജേന തേന |

കാം നാമാൻവദവദഹോ ! ദശാം തദാത്യേ
കംഠന്തേ കരിഗിരിനാമ ! കംബുകാന്തഃ ||41 || 336

സായാമാ ധൃതപരിണദ്ധായോണ്ഡയോ വാ
താദൃശ്യഃ സ്തൂടമ വാ ദിശശ്ചതന്ത്രഃ |
ചത്യാരോ വരദ ! വരപ്രദാസ്തദീയാഃ
ദാസന്തേ ഭുജപരിഘാസ്തമാലനീലാഃ ||42 || 337

ആശ്ലേഷേ വരദ ! ഭുജാസ്തവേന്ദിരായാഃ
ഗോപീനാമഭിമതരാസബന്ധനേ വാ |
ബന്ധേ വാ മുദമധികാം യശോദയാജ്ഞോ !
സമ്പ്രാപ്താസ്തവ നവനീതമോഷഭോഷാത് ||43 || 338

സാലീയാ ഇവ വിടപാഃ സപൽലവാഗ്രാഃ
കൽലോലാ ഇവ ജലധേഃ സവിദ്രുമാഗ്രാഃ |
ഭോഗീന്ദ്രാ ഇവ ച ഫണാമണീദ്ധവക്ത്രാഃ
ദാസന്തേ വരദ ! ഭുജാസ്തവാരുണാഗ്രാഃ ||44 || 339

അംഭോധേഃ സ്വയമഭിമന്മനം ചകർമ
ക്ഷോണീധ്രം പുനരബിദശ്ച സപ്തരാത്രം |
സപ്താനാം വിവലയതി സു കംഠമുക്ഷ്ണാം
അജ്ഞാനാ വരദ ! തഥാപി പാണ്യന്തേ ||45 || 340

രിംഖാതോ വ്രജസദനാംഗണേഷു കിം തേ
ഗോയഷ്ടിഗ്രഹണവശാന്നു ഗോപഗോഷ്ടാം |
ആലംബാദ് ഹയനയസൂത്രതോത്രയോർവാ
പാണീനാം വരദ ! തവാരുണത്യമാസീത് ||46 || 341

സർവജ്ഞാഃ സമുചിതശക്തയഃ സദൈവ
ത്വത്സേവാനിയമജ്ഞുഷസ്ത്വദേകഭോഗാഃ |

ഹേതീനാമധിപതയഃ സദാ കിമേതാൻ

ശോഭാർഥം വരദ ! ബിഭർഷി ഹർഷതോ വാ || 47 ||

342

കിം ധാതുർഗഗനവിധാനമാത്യുകാഭൂത്

വക്ഷസ്തേ വരദ ! വരേണയ ! യത്ര നാമ |

പദ്മായാ മുഖമഥ കൗസ്തുഭശ്ച ജാതൗ

ചന്ദ്രാർകാവുഡുനികരായതേ തു ഹാരഃ || 48 ||

343

അണ്ഡാനാം ത്വദുദരമാമനന്തി സന്തഃ

സ്ഥാനം തദ് വരദ ! കഥം നു കാർശ്യമസ്യ |

മാഹാത്മ്യം സ്വത ഇഹ യേഷു നൂനമേഷാം

ഋദ്ധിഃ സ്യാൻമഹിമകരീ ന ഹീതരേഷാം || 49 ||

344

സൗന്ദരയാമൃതരസവാഹവേഗജഃ സ്യാത്

ആവർതസ്തവ കില പദ്മനാഭ ! നാഭിഃ |

തത്പദ്മം വരദ ! വിഭാതി കാന്തിമയഃ

ലക്ഷ്മാസ്തേ സകലവപുർജുഷോ നു സദ്മ || 50 ||

345

യാ ദാമോദര ഇതി നാമദാ തവാസീത്

സാ ദാമാ കില കിണകാരണീ ബഭൂവ |

തന്നുനം വരദ ! വലിത്രയച്ഛലേന

ത്വൻമധ്യപ്രഥമവിഭൂഷണീ ബഭൂവ || 51 ||

346

യാദൃഗ്ബീജാധ്യുഷിതഭൂവി യദ് വസ്തു ഹസ്തീശ ! ജാതം

തത് താദൃക്ഷം ഫലതി ഹി ഫലം ത്വയ്യപീക്ഷാമഹേ തത് |

യസ്മാദണ്ഡാധ്യുഷിത ഉദരേ താവകേ ജായമാനം

പദ്മം പദ്മാനന ! കില ഫലത്യണ്ഡഷണ്ഡാനഖണ്ഡാൻ || 52 ||

347

അജ്ഞൈ യജ്ഞൈശ്വര ! കില ജനേ ക്വാപ്യദർശം വിമർശം

വിശ്വാധീശഃ കതമ ഇതി തന്നിർണ്ണയം വർണയാമഃ |

വ്യാവക്രോശീ നൃഷ്ടു സമുദിതാ യാനുപാശ്രിത്യ ത്വേപി
ബ്രഹ്മാദ്യാന്തേ വരദ ! ജനിതാസ്തന്നകന്ദാരവിന്ദേ || 53 || 348

മുഷ്ണൻ കൃഷ്ണഃ പ്രിയനിജ്ജനൈർജയുഹൈയംഗവീനം
ദാഹാ ഭൂഹാ വരദ ! ഹി യയാ ത്വം യശോദാകരാഭ്യാം |
ബദ്ധോ ബന്ധക്ഷപണകരണീം താം കിലാഭ്യാപി മാതുഃ
പ്രേമ്ണാ ഗാത്രാഭരണമുദരാബന്ധനാഖ്യം ബിഭർഷി || 54 || 349

സൗന്ദരയാഖ്യാ സരിദൂരസി വിസ്തീർയ മധ്യാവരുദ്ധാ
സ്ഥാനാൽപത്യാദ് വിഷമഗതിജ്വാവർതഗർതാഭനാഭിഃ |
പ്രാപ്യ പ്രാപ്തപ്രഥിമ ജഘനം വിസ്തൃതാ ഹസ്തിനാഥ !
സ്രോതോഭേദം ഭജതി ഭവതഃ പാദഭേദാപഭേദാത് || 55 || 350

രംഭാസ്തംഭാഃ കരിവരകരാഃ കാരഭാഃ സാരഭാജഃ
വേഷാശ്ശേഷാ അപി മരകതസ്തംഭമുഖ്യാസ്തൂലാഖ്യാഃ |
സാമ്യം സമ്യഗ് വരദ ! ന ദധുഃ സർവമൂർവോസ്ത്വദൂർവോഃ
ന ഹൈശ്വര്യം ദധതി ന തഥാ യൗവനാരംഭജ്വംഭാഃ || 56 || 351

യാ തേ ഗാത്രേ വരദ ! ജനിതാ കാന്തിമയ്യാപഗാഭൂത്
തസ്യാഃ സ്രോതോദ്വിതയമിഹ യദ് യാതി പാദപ്രവാദം |
തജ്ജാതോർധ്വഭ്രമിയുഗമിവോദ്ഭാസുനീ ജാനുനീ തേ
സ്വാദുക്ഷ്ണോർവാ കകുദയുഗളം യൗവനൈശ്വര്യനാക്ലോഃ || 57 || 352

പ്രേമ്ണാപ്രാപ്തം കരിഗിരിശിരോദ്യോമുഖീഭാവഭാജോഃ
അംഘ്രിദ്വന്ദ്വാഹ്യയകമലയോഃ ദണ്ഡകാഞ്ചായമാനേ |
അദ്രിസ്തർശോദ്ഭവസുഖത ഉത്കണ്ഠകേ രോമഹർഷാത്
ദ്രഷ്ടുർദൃഷ്ടീർവരദ ! കിമലം ലംഘിതും ജംഘികേ തേ || 58 || 353

ഭക്താനാം യദ് വപുഷി ദഹരം പണ്ഡിതം പുണ്യരീകം
യച്ചാഹ്ലാനം വരദ ! സതതാധ്യാസനാദാസനാബ്ജം |

ആക്ലായാനാം യദപി ച ശിരോ യശ്ച മുർധാ ശഠാരേഃ
ഹസ്ത്യഭ്രൂർവാ കിമതിസുഖദം തേഷു പാദാബ്ജയോന്മേ || 59 || 354

പദ്യാസ്വദ്യാംഗുലിഷു വരദ ! പ്രാന്തതഃ കാന്തിസിന്ധോഃ
വീചീവീമീവിദവമുദയീഷ്വന്ദസോ ലംഭിതാസു |
വിന്ദന്നിന്ദുഃ പ്രതിഫലനജാം സമ്പദം കിം പദം തേ
ഛായാഛരദ്മാ നഖവിതതിതാം ലംഭിതഃ ശുംഭിതഃ സൻ || 60 || 355

ശംഭോരംഭോരുഹമുഖ ! സഖാ സൻ സഹാകഃ ശശാകഃ
കുർവൻ സേവാം വരദ ! വികലോ വൃത്തഹീനഃ സുവക്രഃ |
ത്വത്പാദാബ്ജേ പ്രിയമുഖ ! നഖച്ഛർദ്മനാശ്ശിത്യ നിത്യം
സദ്യുത്തേത്വിഭൂത് സ തു ദശഗുണഃ പുഷ്പലോ നിഷ്പലകഃ || 61 || 356

ത്വത്പാദാബ്ജേ പ്രജാതാ സുരസരിദഭവത്
പ്രാക് ചതുർധാ തതസ്താ -
സ്വേകാം ധത്തേ ധ്രുവഃ സാ ത്രിഭുവനമപുനാത്
ത്രീൻ പഥോ ഭാവയന്തീ |
തത്രൈതകാ ഖം വ്രജന്തീ ശിവയതി തു ശിവം
സാ പുനഃ സപ്തധ്വജഭൂത്
താസ്വേകാ ഗാം പുനാനാ വരദ ! സഗരജ -
സ്വർഗസർഗം ചകാര || 62 || 357

പരിജനപരിബർഹാ ഭൂഷണാൻയായുധാനി
പ്രവരഗുണഗണാശ്ച ഇതാനശകൃത്യാദയന്മേ |
പരമപദമണ്ഡാൻയാത്മദേഹസ്തമാശ്ഛിതാ
വരദ ! സകലമേതത് സംശ്രിതാർത്ഥം ചകർഥ || 63 || 358

അനാപ്തം ഹ്യാപ്തവ്യം ന തവ കില കിഞ്ചിദ് വരദ ! തേ
ജഗജ്ജൻമസ്ഥേമപ്രലയവിധയോ ധീവിലസിതം |

തഥ്യാപി ക്ഷോഭീയസ്സുരനരകുലേഷ്യാശ്രിതജനാൻ
സമാശ്ലേഷും പേഷും തദസുഖകൃതാം ചാവതരസി || 64 || 359

വിവേകധീയമേകതോ ഹൃദിനിവേശലേശോ ഹരേത്
മഹത് ത്വദിനിവേശനം കിമുത തൻമഹിമസ്സവ |
അഹോ ! വിസദ്യശേ ജഗത്യവതതർഥ പാർഥാദികം
നിജം ജനമുദഞ്ചയൻ വരദ ! തം സമാശ്ലേഷകഃ || 65 || 360

സംശ്ലേഷേ ഭജതാം ത്വരാപരവശഃ
കാലേന സംശോധ്യ താൻ
ആനീയ സ്വപദേ സ്വസംഗമകൃതം
സോഽഗും വിലംബം ബത |
അക്ഷാമ്യൻ ക്ഷമിണാം വരോ വരദ ! സ -
ന്നത്രാവതീർണോ ഭവേഃ
കിം നാമ ത്വമസംശ്രിതേഷു വിതരൻ
വേഷം വൃണീഷേ തു താൻ || 66 || 361

വരദ ! യദി ന ഭുവ്യവാതരിഷ്യഃ
ശ്രുതിവിഹിതാസ്ത്വദുപാസനാർചനാഭ്യാഃ |
കരണപഥവിദൂരഗേ സതി ത്വ -
യുവിഷയതാനികൃതാഃ കിലാഭവിഷ്യൻ || 67 || 362

യദപരാധസഹസ്രമജസ്രജം
ത്വയി ശരൺയ ! ഹിരൺയ ഉപാവഹത് |
വരദ ! തേന ചിരം ത്വമവിക്രിയഃ
വികൃതിമർദ്ദകനിർഭജനാദഗാഃ || 68 || 363

ത്യാമാമനന്തി കവയഃ കരുണാമൃതാഞ്ചേ !
ഇണാനക്രിയാഭജനലഭ്യമലഭ്യമൻയൈഃ |

ഏതേഷു കേന വരദോത്തരകോസലസ്ഥാഃ

പൂർവം സദൂർവമഭജന്ത ഹി ജന്തവസ്ത്വാം || 69 ||

364

ഭവത്സു വാത്സൽയവശാത് സമുത്സുകഃ

പ്രകാമമത്രാവതരേർവരപ്രഭ ! |

ഭവേശ്ച തേഷാം സുലഭോഽഥ കിം ന്വിദം

യദംഗ ദാജ്ഞ നിയതഃ പുരാന്ദുരഃ ! || 70 ||

365

നരസിംഹതനുരഗൗണീ

സമസമയസമുദ്ഭവശ്ച ഭക്തഗിരഃ |

സ്തംഭേ ച സംഭവസ്തേ

പിശുനയതി പരേശതാം വരദ ! || 71 ||

366

താപത്രയീമയദവാനലദഹ്യമാനം

മുഹ്യന്തമന്തമവയന്തമനന്ത ! നൈവ |

സ്ഥാതും പ്രയാതുമുപയാതുമനീശമീശ !

ഹസ്തീശ ! ദൃഷ്ട്യമൃതവൃഷ്ടിഭിരാഭജേമാഃ || 72 ||

367

നാനാവിരുദ്ധവിദിശാസു ദിശാസു ചാഹോ

വന്ധ്യേർമനോരഥശതൈര്യുഗപദ് വികൃഷ്ടഃ |

ത്വത്പാദയോരനുദിതസ്സുഹ ഏഷ സോഽഹം

ന സ്വസ്തി ഹസ്തിഗിരിനാഥ ! നിശാമയാമി || 73 ||

368

ഹൈ ! നിർഭയോഽസ്മുവിനയോഽസ്മി യതസ്ത്വദംഘ്രൗ

ലിപ്താമലബ്ബവതി ചേതസി ദൂർവിനീതേ |

ദുഷ്കർമവർമപരികർമിത ഏഷ സോഽഹം

അഗ്രേ വരപ്രഭ ! തവ പ്രലപാമി കിഞ്ചിത് || 74 ||

369

സ വ്യാധിരാധിരവിതൃഷ്ണിരനിഷ്ടയോഗഃ

സ്വാഭീഷ്ടഭഞ്ജനമമർഷകരോ നികർഷഃ |

കൃന്തന്തി സന്തതമിമാനി മനോ മദീയം
ഹസ്തീശ ! ന ത്വദഭിലാഷനിധിപ്രഹാണിഃ || 75 || 370

വിദ്വേഷമാനമദരാഗവിലോഭമോഹാ -
ദ്യാജാനഭുമിരഹമത്ര ദവേ നിമജ്ജന്തം |
നിർദ്വന്ദ്വ നിത്യ നിരവദ്യ മഹാഗുണം ത്വാം
ഹസ്തീശ ! കഃ ശ്രയിതുമിക്ഷിതുമിച്ഛിതും വാ || 76 || 371

പുത്രാദയഃ കഥമമീ മയി സംസ്ഥിതേ സ്യുഃ
ഇത്യപ്രതിക്രിയനിരർത്ഥകചിന്തനേന |
ദുഃഖേ ന തു സ്വയമഹം ദവിതാസ്മി കീദൃക്
ഇത്യസ്മി ഹസ്തിഗിരിനാഥ ! വിമർശലേശഃ || 77 || 372

ശബ്ദാലം ബഹുലദുഃഖമനർത്ഥഹേതുഃ
അൽപീയ ഇത്യപി വിമുഷ്ടിഷു ദൃഷ്ടദോഷം |
ദുർവാസനാദ്രവ്വിമതഃ സുഖമിന്ദ്രിയോത്ഥം
ഹാതും ന മേ മതിരലം വരദാധിരാജ ! || 78 || 373

ബുദ്ധ്യാ ച നോ ച വിഹിതാകരണൈർനിഷിദ്ധ -
സംസേവനൈസ്സദപചാരശതൈരസഹ്യൈഃ |
ഭക്താഗസാമപി ശതൈർഭവത്യാപ്യഗൺയൈഃ
ഹസ്തീശ ! വാക്തനുമനോജനിതൈർഹതോന്മി || 79 || 374

ത്വദാസ്യമസ്യ ഹി മമ സ്വരസപ്രസക്തം
തച്ചോരയന്നയമഹം കില ചസ്ഖല പ്രാക് |
ത്വം മാമകീന ഇതി മാമഭിമന്യസേ സു
ഹസ്തീശ ! സംശയ നസ്തമിമം വിവാദം || 80 || 375

ഭോഗാ ഇമേ വിധിശിവാദിപദം ച കിഞ്ച
സ്വാത്മാനുഭൂതിരിതി യാ കില മുക്തിരുക്താ |

സർവം തദുഷജ്ജലജോഷമഹം ജുഷേയ

ഹസ്ത്യദ്രിനാഥ ! തവ ദാസ്യമഹാരസഇതഃ || 81 ||

376

വിഷയവിഷധരവ്രജവ്യാകുലേ

ജനനമരണനക്രചക്രാസ്തദേ |

അഗതിരശരണോ ദവാബ്ധൗ ലുഠൻ

വരദ ! ശരണമിത്യഹം ത്വാം വൃണേ || 82 ||

377

അകൃതസുകൃതകഃ സുദുഷ്കൃത്തരഃ

ശുഭഗുണലവലേശദേശാതിഗഃ |

അശുഭഗുണപരസ്സഹസ്രാവൃതോ

വരദമുരുദയം ഗതിം ത്വാം വൃണേ || 83 ||

378

ശരണവരണവാഗിയം യോദിതാ

ന ഭവതി ബത സാപി ധീപൂർവികാ |

ഇതി യദി ദയനീയതാ മയ്യഹോ !

വരദ ! തവ ഭവേത് തതഃ പ്രാണിമി || 84 ||

379

നിരവധിഷു കൃതേഷു ചാഗസ്തൃഹോ !

മതിരനുശയിനീ യദി സ്യാത് തതഃ |

വരദ ! ഹി ദയസേ ന സംശേമഹേ

നിരനുശയധിയോ ഹതാ ഹൈ വയം || 85 ||

380

ശരണവരണവാഗിയം യാദൃ മേ

വരദ ! തദധികം ന കിഞ്ചിൻമമ |

സുലഭമഭിമതാർഥദം സാധനം

തദയമവസരോ ദയായാസ്തവ || 86 ||

381

വിഷയവിഷയിണീ സ്തൃഹാ ഭൂയസീ

തവ തു ചരണയോർന സാത്പാപി മേ |

വരദ ! നനു ഭരസ്സവൈവ ത്വയം
യദുത തവ പദസ്സുഹാജൻമ മേ || 87 || 382

ഇയമിഹ മതിരസുദുജ്ജീവനീ
വരദ ! തവ ഖലു പ്രസാദാദൃതേ |
ശരണമിതി വചോപി മേ നോദിയാത്
ത്വമസി മയി തതഃ പ്രസാദോൻമുഖഃ || 88 || 383

വരദ ! യദിഹ വസ്തു വാഛരാമ്യഹം
തവ ചരണലഭാവിരോധസ്തതഃ |
യദി ന ഭവതി തത് പ്രദേഹി പ്രഭോ !
ത്വദിതി വിതര പാദമേവാൻയഥാ || 89 || 384

തദപി കിമപി ഹന്ത ! ദുർവാസനാ -
ശതവിവശതയാ യദഭ്യർഥയേ |
തദതുലദയ ! സാർവ ! സർവപ്രദ !
പ്രവിതര വരദ ! ക്ഷമാംഭോനിയേ ! || 90 || 385

പ്രിയമിതരദമാപി വാ യദ് യഥാ
വിതരസി വരദ ! പ്രഭോ ! ത്വം ഹി മേ |
തദനുഭവനമേവ യുക്തം തു മേ
ത്വയി നിഹിതഭരോന്യൂ സോഹം യതഃ || 91 || 386

യഥ്യാസി യാവാനസി യോസി യദ്ഗുണഃ
കരീശ ! യാദുഗ്വിഭവോ യദിംഗിതഃ |
തഥാവിധം ത്വാഹമഭക്തദുർഗ്രഹം
പ്രപത്തിവാചൈവ നിരീക്ഷിതും വൃണേ || 92 || 387

അയേ ! ദയാലോ ! വരദ ! ക്ഷമാനിയേ !
വിശേഷതോ വിശ്വജനീന ! വിശ്വദ ! |

ഹിതജ്ഞ ! സർവജ്ഞ ! സമഗ്രശക്തിക !
 പ്രസഹ്യ മാം പ്രാപയ ദാസ്യമേവ തേ ||93 || 388

സ്വകൈർഗുണൈഃ സ്വൈശ്ചരിതൈഃ സ്വവേദനാത്
 ഭജന്തി യേ ത്വാം ത്വയി ഭക്തിതോമവാ |
 കരീശ ! തേഷാമപി താവകീ ദയാ
 തമാത്യക്യത് സൈവ തു മേ ബലം മതം ||94 || 389

യദി ത്വഭക്തോപ്യഗുണോപി നിഷ്ക്രിയഃ
 നിരുദ്യമോ നിഷ്ക്യുതദുഷ്ട്യതോ ന ച |
 ലഭേയ പാദൗ വരദ ! സ്തുടാസ്തതഃ
 ക്ഷമാദയാദ്യാസ്തവ മംഗളാ ഗുണാഃ ||95 || 390

വിലോകനൈർവിഭ്രമണൈരപി ഭൂവോഃ
 സ്തിതാമൃതൈരിംഗിതമംഗളൈരപി |
 പ്രചോദിതസ്തേ വരദ ! പ്രഹൃഷ്ടധീഃ
 കദാ വിധാസ്യേ വരിവസ്യനം തവ ||96 || 391

വിവിശ്യ വിശ്വേന്ദ്രിയതർഷകർഷണീഃ
 മനസ്സ്ഥലേ നിത്യനിവാതനിശ്ചലാഃ |
 സുധാസഖീർഹസ്തിപതേ ! സുശീതലാഃ
 ഗിരഃ ശ്രവന്യാഃ ശൃണുയാമ താവകീഃ ||97 || 392

അശേഷദേശാഖിലകാലയോഗിനീ -
 ഷ്വഹം ത്വവസ്ഥാസ്വഖിലാസ്വനന്യധീഃ |
 അശേഷദാസ്യൈകരതിസ്തദാചരൻ
 കരീശ ! വർതേയ സദാ ത്വദന്തികേ ||98 || 393

ഇമം ജനം ഹന്ത ! കദ്വഭിഷേക്ഷ്യതി
 ത്വദക്ഷിനദ്യോർവരദ ! ശ്രമാപഹാ |

അകൃത്രിമപ്രേമരസപ്രവാഹജാ
വിസൃത്യരീ വീക്ഷണവീചിസന്തതിഃ || 99 || 394

സദാതനത്യേപി തദാതനത്യവത്
നവീദവത്പ്രേമരസപ്രവാഹയാ |
നിഷേവിതം ത്വാം സതതോത്കയാ ശ്രിയാ
കരീശ ! പശ്യേമ പരശ്ശതം സമാഃ || 100 || 395

സമാഹിതൈഃ സാധു സനന്ദനാദിഭിഃ
സുദുർലഭം ഭക്തജനൈരദുർലഭം |
അചിന്ത്യമത്യദ്ഭുതമപ്രതർകണം
വരപ്രഭ ! ത്വത്പദമാപ്തയാം കഥം || 101 || 396

രാമാനുജാംഘ്രിശരണോന്മുഖീ കുലപ്രദീപഃ
ത്വാസീത് സ യാമുനമുനേഃ സ ച നാമവംശ്യഃ |
വംശ്യഃ പരാങ്കുശമുനേഃ സ ച സോപി ദേവ്യാഃ
ദാസസ്തവേതി വരദാസ്മി തവേക്ഷണീയഃ || 102 || 397

|| ഇതി പഞ്ചസ്തവ്യാം വരദരാജസ്തവഃ സമാപ്തഃ ||

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ ശ്രീസ്തവഃ ॥

ശ്രീവത്സചിഹ്നമീശ്വരഭ്യോ നമ ഉക്തിമധീമഹേ ।

യദുകുതയസ്ത്രയീകംഠോ യാന്തി മംഗലസൂത്രതാം ॥

സ്വസ്തി ശ്രീർദിശതാദശേഷജഗതാം സർഗോപസർഗസ്ഥിതീഃ

സ്വർഗം ദുർഗതിമാപവർഗികപദം സർവഞ്ച കുർവൻ ഹരിഃ ।

യത്യാ വീക്ഷ്യ മുഖം തദിംഗിതപരാധീനോ വിധത്തേത്വിഖിലം

ക്രീഡേയം ഖലു നാൻയമാ്സ്യ രസദാ സ്യാദൈകരസ്യാത്തയാ ॥ 1 ॥ 398

ഹേ ശ്രീർദേവി സമസ്തലോകജനനീം ത്വാം സ്തോതുമീഹാമഹേ

യുക്താം ഭാവയ ഭാരതീം പ്രഗുണയ പ്രേമപ്രധാനാം ധിയം ।

ഭക്തിം ഭന്ധനന്യായാശ്രിതമിമം ദാസം ജനം താവകം

ലക്ഷ്യം ലക്ഷ്മി കടാക്ഷവിചിവിസൃതേസ്തേ സ്യാമ ചാമീ വയം ॥ 2 ॥ 399

സ്തോത്രം നാമ കിമാമനന്തി കവയോ യദ്യന്യദിയാൻ ഗുണാൻ

അന്യത്ര ത്വസതോദ്വിരോപ്യ ഫണിതിസ്താ തർഹി വന്ധ്യാ ത്വയി ।

സമ്യക്സത്യഗുണാഭിവർണനമഥോ ബ്രൂയുഃ കഥം താദൃശീ

വാഗ്യാചസ്സതിനാ്വി ശക്യരചനാ ത്വത്സദ്ഗുണാർണോനിധൗ ॥ 3 ॥ 400

യേ വാചാം മനസാം ച ദുർഗ്രഹതയാ ഖ്യാതാ ഗുണാസ്താവകാഃ

താനേവ പ്രതി സാംബുജിഹ്വമുദിതാ ഹൈ മാമികാ ഭാരതീ ।

ഹാസ്യം തത്തു ന മൻമഹേ ന ഹി ചകോർയേകാ്വിഖിലാം ചന്ദ്രികാം

നാലം പാതുമിതി പ്രഗൃഹ്യ രസനാമാസീത സത്യാം തൃഷി ॥ 4 ॥ 401

ക്ഷോഭിയാനപി ദുഷ്ടബുദ്ധിരപി നിഃസ്തേഹോപ്യനിഹോപി തേ

കീർതിം ദേവി ലിഹന്നഹം ന ച ബിഭേദ്യജ്ഞാതാ ന ജിഹ്രേമി ച ।

ദുഷ്യേത്സാ തു ന താവതാ ന ഹി ശൂനാ ലീഡ്യാപി ഭാഗീരഥീ
ദുഷ്യേച്ഛാപി ന ലജ്ജതേ ന ച ബിഭേത്യാർതിസ്തു ശാമ്യേച്ഛുനഃ || 5 || 402

ഐശ്വര്യം മഹദേവ വാല്മീകിമവാ ദുശ്യേത പുംസാം ഹി യത്
തൽലക്ഷ്യാഃ സമുദീക്ഷണാത്തവ യതഃ സാർവത്രികം വർത്തതേ |
തേനൈതേന ന വിസ്മയേമഹി ജഗന്നാഥോപി നാരായണഃ
ധന്യം മന്യത ഇൗക്ഷണാത്തവ യതഃ സ്വാത്മാനമാത്മേശ്വരഃ || 6 || 403

ഐശ്വര്യം യദശേഷപുംസി യദിദം സൗന്ദര്യലാവണ്യയോഃ
രൂപം യച്ച ഹി മംഗളം കിമപി യൽലോകേ സദിത്യുച്യതേ |
തത്സർവം ത്വദധീനമേവ യദതഃ ശ്രീരിത്യഭേദേന വാ
യദ്വാ ശ്രീമദിതീദൃശേന വചസാ ദേവി പ്രഥാമശ്ശുതേ || 7 || 404

ദേവി ത്വൻമഹിമാവധീർന ഹരിണാ നാപി ത്വയാ ഇത്തായതേ
യദ്യപ്യേവമഥാപി നൈവ യുവയോഃ സർവജ്ഞതാ ഹീയതേ |
യന്നാസ്ത്യേവ തദജ്ഞതാമനുഗുണാം സർവജ്ഞതായാ വിദുഃ
വ്യാമാംഭോജമിദന്തയാ കില വിദൻ ഭ്രാന്തോയമിത്യുച്യതേ || 8 || 405

ലോകേ വനസ്സതിബൃഹസ്സതിതാരതമ്യം
യസ്യാഃ പ്രസാദപരിണാമമുദാഹരന്തി |
സാ ഭാരതീ ഭഗവതീ തു യദീയദാസീ
താം ദേവദേവമഹിഷീം ശ്രീയമാശ്രയാമഃ || 9 || 406

യസ്യാഃ കടാക്ഷമൃദുവീക്ഷണദീക്ഷണേന
സദ്യസ്സമുൽഭസിത പൽലവമുൽഭലാസ |
വിശ്വം വിപര്യയ സമുത്ഥവിപര്യയം പ്രാക്
താം ദേവദേവമഹിഷീം ശ്രീയമാശ്രയാമഃ || 10 || 407

യസ്യാഃ കടാക്ഷവീക്ഷാ -
ക്ഷണലക്ഷം ലക്ഷിതാ മഹേശാസ്ത്യുഃ |

ശ്രീരംഗരാജമഹിഷീ

സാ മാമപി വീക്ഷതാം ലക്ഷ്മീഃ || 11 ||

408

അർവാഞ്ചോ യത്പദസരസിജദ്യന്മാശ്രിത്യ പൂർവേ

മൂർധ്നാ യന്യാൻവയമുപഗതാ ദേശികാ മുക്തിമാപുഃ |

സോഽയം രാമാനുജമുനിരപി സ്വീയമുക്തിം കരസ്ഥാം

യത്സംബന്ധാദമനുത കഥം വർണ്യതേ കുരന്താമഃ || 12 ||

409

|| ഇതി പഞ്ചസ്തവ്യാം ശ്രീസ്തവഃ സമാപ്തഃ ||